

OBAVIJESTI I NAREDBE BISKUPSKOGA ORDINARIJATA U MOSTARU

Broj: 405/65.

USKRSNA ČESTITKA ORDINARIJA

Predragi! Naše misli lete danas k Uskrslom Isusu. Kako je divan i veličanstven On u sjaju svoga slavnoga Uskrsnuća! Kolika razlika između Njegova tijela, na križu izmrcvarenoga, na Veliki Petak i Njegova u nebeskoj slavi preobraženoga tijela danas! Pred Njegovim nogama leži sada pobijedjeni pakao i nadvladana smrt. Kako da se ne veselimo tolikoj pobjedi našega Spasitelja! Pobjedi tako skupo plaćenoj i stoga potpuno zaslužennoj. Pobjedi koja je u našu korist i za naše spasenje izvojštena. Raskinuti su ropski lanci grijeha, kojima nas je sotona sapinjao. Pobjedom Isusovom mi smo ponovno postali slobodna djeca Božja. Zahvalimo Isusu iz dubine duše svoje na tolikom daru! Pa čuvajmo tu slobodu djece Božje, koja je Isusa tako skupo stajala. Nije nas On otkupio ni zlatom ni srebrom, nego krvlju svoga Božanskoga Srca. Po uskrsnom sakramentu Isus nas je oprao od naših grijeha. Nemojmo se više na njih povraćati. Oteo nas je ispod vlasti pakla, da ubuduće Njegovi budemo i samo Njemuv pripadamo! Otvorimo širom svoje srce Uskrslom Spasitelju! Neka On unutra suvereno vlada. Neka ubije u nama svaki nevaljali osjećaj, iskorijeni svako neuredno nagnuće, uništi svaki trag grijeha! Sa Isusom uskrsnimo i mi na novi život! Na život vjere, ufanja i ljubavi. Na život molitve i apostolata. Sudjelujmo s Isusom u spasavanju duša. Najprije naše vlastite duše, a zatim i duša naših bližnjih. Ne plašimo se nikakve muke ni žrtve. Jer samo preko muke i žrtve i mi ćemo jednom postići slavu vječnoga uskrsnuća. To je čvrsta i neprevarljiva nada, koju je Isus svojim uskrsnućem položio u naša srca!

U to ime želim svima SRETAN USKRS sa obiljem duhovne radosti i svakog blagoslova od Uskrsnuloga Spasitelja!

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Napomena: Uskrsnu čestitku Ordinarija neka župnici pročitaju s oltara na glavnoj sv. misi na Uskrs!

Broj: 406/65. ORATIONES IMPERATAE za sretan završetak II Vatikanskoga Sabora imaju se moliti kako je već određeno prošle godine naredbom Ordinarijata br. 907/64. Čim Sabor bude završen, orationes imperatae otpadaju.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 407/65. EUHARISTIJSKI POST

Prema najnovijoj odredbi Sv. Stolice euharistijski post ima se tako tumačiti, da je dopušteno jedan sat prije svete pričesti uzimati ne samo tvrdi hranu, nego i alkohol, ali posve umjeren. Treba dobro pripaziti na večernjim i ponoćnim misama, da se ova povlastica ne bi zlorabila. Neka svećenici, naročito po seoskim župama, preporučuju vjernicima, koji to bez veće poteškoće mogu, kad se prije podne pričesćuju, da i dalje drže onaj starinski strogi euharistijski post, a sami svećenici neka u tome prednjače, a koji se poslije podne pričesćuju, da drže post tri sata prije svete pričesti. Dakako treba naglasiti vjernicima, da to nije zapovijed nego savjet, da naime od svoje volje doprinesu tu malu žrtvu iz ljubavi prema euharistijskom Opasiteljstvu.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 408/65. SVETU PRIČEST prema Instrukciji Svetoga Zbora. Obreda odsada moći će primiti vjernici, koji su se pričestili na božićnoj p-onoćnoj misi ili na ponoćnoj misi Uskrasnoga bdijenja, ako to budu željeli, također i na dnevnoj misi na Božić odnosno na Uskrs.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 409/65. OBNOVA KRSNOGA ZAVJETA PRIGODOM SV. KRIZME

Konstitucija o sv. Bogoslužju II Vat. Sabora (br. 71) preporuča da prigodom svete Potvrde krizmanici obnove svoj KRSNI ZAVJET. Zavjet se obnavlja neposredno prije dijeljenja sv. Potvrde pred Biskupom. Župnici u čijim će župama biti ove godine sv. Krizma neka djecu na to pripreme katehezom i vježbom. Do daljnega upotrebljavat će se onaj obrazac obnove krsnoga zavjeta koji se nalazi u molitveniku "Kruhu nebeskom", a predviđen je za dan prve svete pričesti.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 410/65. P A P I N D A N

Ima se proslaviti na uobičajen način u nedjelju 4. srpnja. Propovijed neka bude o Papinu primatu s posebnim osvrtom na primat u odnosu na biskupsku kolegijalnost, koju je II Vatikanski Sabor utvrdio u svojoj dogmatskoj Konstituciji o ustroju Crkve. Dozvoljava se taj dan votivna misa o godišnjici krunisanja Pape s komemoracijom dotične nedjelje.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 411/65. EUHARISTIJSKI BLAGOSLOV neposredno poslije svete mise nije potpuno u duhu najnovijih liturgijskih smjernica. Stoga neka se dokine.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 412/65. NOŠENJE BOLESNIČKOG ULJA

Sveti Zbor Obreda izdao je 4. travnja 1965. g. Dekret, kojim ovlašćuje Ordinarije da mogu dati dozvolu svojim svećenicima, da na putu sa sobom nose sv. bolesničko ulje. Kod sve većeg današnjeg prometa često se događaju nesreće, kod kojih je potrebna hitna svećenička pomoć. Iako u našoj biskupiji stvar nije toliko aktuelna, ali ako koji svećenik smatra potrebnim da sa sobom na put nosi sv. bolesničko ulje, neka od Ordinarijata zatraži dozvolu, pa će mu se dati.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 413/65. GODINA BLAŽENE OZANE

Navršilo se 400 godina od blažene smrti skromne pastirice, velike pokornice i dominikanske trećarice blažene OZANE KOTORSKE. Kotorska biskupija slavi čitavu ovu godinu kao godinu slavne svoje zemljakinje, blažene Ozane. U toj proslavi bratske biskupije treba da sudjeluju na svoj način sve naše hrvatske pa i jugoslovenske biskupije, jer je Blaženica bila naše gore list. Ove godine imaći novi životopis bl. Ozane, pa ga preporučamo svećenstvu da ga nabavi, pa i među vjernike proširi. Svetkovina blažene Ozane dolazi na 27. travnja, pa pozivamo župnike da na Bijelu Nedjelju, ili na II. nedjelju po Uskrsu procijene nekoliko riječi o ovoj našoj Blaženici i preporuče vjernicima njezino štovanje.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 414/65. ISPITI ZA JURISDIKCIJU

Održat će se 25. kolovoza t.g. Svi svećenici, kojima ističe jurisdikcija ove godine moraju taj dan pristupiti ispitu i biti u Mostaru najkasnije do 9 sati prije podne.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 415/65. TRIJENALNI ISPITI

Za dijecezanske svećenike održat će se trijenalni ispiti dne 26. kolovoza t.g. Svi koji su dužni te ispite polagati, imaju se taj dan u 9 sati prije podne osobno javiti na Ordinarijat.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

416/65. PRIMANJE U SJEMENIŠTE

Mladići koji žele stupiti u sjemenište kao pripravnici svećeničkog staleža trebaju nakon svršetka školske godine pismeno podnijeti molbu preko svoga župskoga ureda. Uz molbu treba priložiti: 1) kršni, 2) rodni list, 3) liječničko uvjerenje, 4) svjedodžbu o svršenom osmogodišnjem školovanju. Župnik će u svojem izvještaju o kandidatu odgovoriti na ona pitanja, koja je Ordinarijat dostavio svim župskim uredima svojim raspisom br. 261/63.

Molbu s dokumentima treba dostaviti što prije, najkasnije sredinom srpnja.

Upozoravamo župnike, da u svibnju ili početkom lipnja svojim riječima opetuju prošlogodišnju okružnicu Ordinarija vjernicima o svećeničkim zvanjima (br. 313/64).

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 417/65. DOKUMENTI ISELJENICIMA

Onima koji napuštaju rodnu župu i prelaze u drugu župu bilo unutar ili izvan biskupije trebaju župnici prigodom odlaska dati p-otrebne dokumente, s kojima će se iseljenik prijaviti novom župniku. Ako seli cijela obitelj, onda im treba predati potpunu obiteljsku listu s napomenom, da je predaju župniku njihova novog boravišta, čim tamo stignu.

Ovo treba da imaju na umu svi naši župnici i s oltara na to vjernike da upozore, jer poslije rata skoro iz svake naše župe mnogi vjernici sele u druge krajeve naše domovine, a opasnost je da se ne uključe u novu vjersku zajednicu i tako pomalo vjerski i čudoredno zanemare. Dobro bi bilo da župnik podržava kontakt i s iseljenicima i s novim njihovim župnikom, te zajedničkom suradnjom potpomognu da se iseljenici što bolje uvrste u novu župsku zajednicu.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 418/65. TEME ZA OVOGODIŠNJI JESEĆSKU KORONU

1) Pojam i značenje ekumenizma u svijetlu nauke II Vatikanskog Sabora. Primjena ekumenskih načela na naše konkretne prilike.

2) Važnost dobre nakane za kršćanski život. Kakva je nakana p-otrebna za spasopisno djelovanje? Mora li ta nakana uključivati u sebi motiv svrhunaravne vjere i savršene ljubavi? Kako najuspješnije potaknuti vjernike, da sve svoje čine obavljaju s dobrom nakanom? Koje im vježbe u tu svrhu naročito preporučiti?

3) Zelus domus tuae comedat me (Egzorta).

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 419/65. RASPORED SV. KRIZME

Kanonska vizitacija i dijeljenje svete Potvrde ove godine obaviti će se u slijedećim župama:

- 1) MEDJUGORJE: 1.V. (sv. Josip Radnik). Ispit djece u 9 sati, zatim sv. krizma. Drugi dan ujutro odriješanje za pokojne.
- 2) ČITLUK: 2.V. Ispit djece u 9 sati, zatim sv. krizma. Drugi dan ujutro odriješanje za pokojne.
- 3) ČERIN: 9.V. Ispit djece u 9 sati, p-o tom sv. krizma. Drugi dan odriješanje za pokojne.

- 4) GRADAC-BLIZANCI: 16.V. Ispit djece u 9 sati, zatim sv. krizma. Drugi dan odriješanje za pokojne.
- 5) GRADNIČI: 23.V. Ispit djece u 9 sati, po tom sv. krizma. Drugi dan odriješanje za pokojne.
- 6) PLOČE: 27.V. (Spasovo). Ispit djece u 9 sati, zatim sv. krizma. Popodne sv. krizma za onu djecu, koja zbog škole ne mogu doći prije podne. Drugi dan odriješanje za pokojne.
- 7) LJUTI DOLAC: 30.V. Ispit djece u 9 sati, po tom sv. krizma. Drugi dan ujutro odriješanje za pokojne.
- 8) MOSTAR: 5.VI. ispit djece. 8.VI. u 8 sati ujutro pontifikalna sv. misa i sv. krizma.
- 9) KRUŠEVO: 6.V. u 12 sati Biskupova propovijed i sv. krizma. Drugi dan, 7.VI. odriješanje za pokojne.
- 10) SUTINA: 13.VI. dolazak u župu ujutro, ispit djece i sv. krizma. 14.VI. odriješanje za pokojne.
- 11) RAKITNO: 15.VI. dolazak u župu, ispit djece i sv. krizma. 16.VI. odriješanje za pokojne.
- 12) POSUŠKI GRADAC: 17.VI. dolazak u župu, ispit djece i sv. krizma. 18.VI. odriješanje za pokojne.
- 13) LEDINAC: 19.VI. dolazak u župu. 20.VI. ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.
- 14) GRUDE: 21.VI. dolazak u župu. 22.VI. ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.
- 15) RUŽIČI: 23.VI. dolazak u župu, ispit djece i odriješanje za pokojne. 24.VI. sv. krizma.
- 16) GORICA: 24.VI. dolazak u župu popodne. 25.VI. ispit djece i sv. krizma. 26.VI. odriješanje za pokojne.
- 17) POSUŠJE: 26.VI. prije podne dolazak u župu. 27.VI. sv. krizma. 28.VI. odriješanje za pokojne.
- 18) VIR: 28.VI. prije podne dolazak u župu. 29.VI. ispit djece i sv. krizma prije sv. mise. Pod sv. misom svećeničko redjenje. 30.VI. odriješanje za pokojne.
- 19) DRINOVCI: 30.VI. dolazak u župu prije podne. 1.VII. ispit djece i sv. krizma. 2.VII. odriješanje za pokojne.
- 20) TICALJINA: 2.VII. prije podne dolazak u župu. 3.VII. ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.
- 21) KLOBUK: 3.VII. navečer dolazak u župu. 4.VII. ispit djece i sv. krizma. 5.VII. odriješanje za pokojne.
- 22) ŠIPOVAČA-VOJNIČI: 5.VII. prije podne dolazak u župu. 6.VII. ispit djece i sveta krizma. 7.VII. odriješanje za pokojne.
- 23) VELJACI: 7.VII. prije podne dolazak u župu. 8.VII. ispit djece, sv. krizma. 9.VII. odriješanje za pokojne.
- 24) GRUJEVIĆI: 9.VII. prije podne dolazak u župu. 10.VII. ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.
- 25) VITINA: 10.VII. p-opodne dolazak u župu. 11.VII. ispit djece i sveta krizma. 12.VII. odriješanje za pokojne.
- 26) HUMAC: 12.VII. prije podne dolazak u župu. 13.VII. ispit djece i sv. krizma. 14.VII. odriješanje za pokojne.
- 27) STUDENCI: 14.VII. prije podne dolazak u župu. 15.VII. ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.
- 28) NEVESTINJE: 15.VIII. dolazak u župu, ispit djece, sv. krizma i odriješanje za pokojne.

Napomene:

- 1) Neka se nigdje ne priredjuje svečani doček. Liturgijski "ingressus sollemnis" obavlja se neposredno pred sv. misu.
- 2) Gdje sv. krizma pada u petak, dotičnoj župi daje se dispensa od nemrsa.
- 3) Siromašnima se daje krizmena cedulja besplatno. Inače taksa za cedulju je 200 dinara, ali gdje iz obitelji ima dvoje ili više djece za krizmu cedulja je 100 dinara: 50% župniku, a 50% Ordinarijatu.

4) Ako bi negdje krizmanici zbog školske nastave bili zapriječeni doći prije podne, za njih će se popodne prirediti sv. krizma.

5) Od 13.VI. do 15.VII. t.g. Ordinarij neće biti u Mostaru, pa u hitnim slučajevima neka se stranke šalju u župu, gdje se u to doba obavljalo sv. krizma.

Mostar, dne 9. travnja 1965.

+ P e t a r, biskup

O B A V I J E S T I

1) NAŠI POKOJNICI

Na 20. prosinca 1964.g. umro je u 68. godini života i 42. godini svećeništva vlč.O. Fra BOŽIDAR ĆORIĆ. Većinu svoga svećeničkoga života proveo je u duhovnoj pastvi kao župnik u Nevesinju, Grudama, Humcu i Čerinu. U posljednje vrijeme bio je duhovnik u provincijalnoj kući Školskih Sestara u Bijelom Polju kod Mostara. Želeći vječni pokoj njegovoj duši preporučamo ga u pobožne molitve!

2) PUČKE MISIJE održane su u toku ove korizme u MOSTARSKOM GRACU i u GORICI. Misijske su držali domaći misionari Oci Franjevci. A ovih dana u toku su velike misije od 14 dana u MOSTARU, koje vode Oci Isusovci iz Zagreba.

Misionarima valja odati zasluženo priznanje za uloženi trud, jer su zbilja dali od sebe sve što su mogli. Župnici ipak trebaju da znadu, da uspjeh misija ne ovisi samo o misionarima, nego također o tome, kako su župnici unaprijed pripremili svoj puk na misije, a onda isto tako o tome, koliko će oni znati i umjeti da podrže u župi onu duhovnu vatru, koju su u župi misionari zapalili. Stoga ne može se nikad dovoljno preporučiti župnicima, da misije izdaleka i sustavno dobro pripreme, a onda nakon održanih misija da misijsko raspoloženje među pukom neprestano podržavaju.

3) BLAGOSLOV ŽUPSKOGA STANA U POLOGU

Selo Polog kod Mostara sagradilo je novu župsku kuću u rekordnom vremenu od 4 mjeseca. Kuću su sagradili sami seljani svojim doprinosima i radnom snagom pod vodstvom svoga duhovnoga pastira don VUNKA BRKIĆA.

Na pokladnu nedjelju, 28. veljače t.g. mjesni Ordinarij obavio je blagoslov nove kuće.

Selo Polog, koje je na Malu Gospu 1963. uspostavljeno bilo kao samostalna kapelanijska, po dovršetku župskoga stana proglašeno je ovih dana župom. Čestitamo i župniku i župnicima!

4) MISNI PRIRUČNIK na hrvatskom jeziku za svećenike ovih dana izlazi iz tiska. Ordinarijat je naručio za svaku župu najmanje po 2 primjerka. Kad stignu, Ordinarijat će ih poslati župnicima preko Dekanata. Za vjernike "Glas Koncila" izdao je NEDJELJNI MISAL, II svezak, obuhvaća nedjelje i blagdane od I. nedjelje Muke do VI. nedjelje po Uskrsu uključivo.

5) PREPORUČUJEMO : a) DEKRET O EKUMENIZMU. Prijevod i komentar kard. Bea-e. Cijena 250 dinara. Naručuje se: Bisk. Ordinarijat, Djakovo. b) KONSTITUCIJA II VAT. SABORA O CRKVI. Prijevod i komentar preuzv. splitskog Ordinarijata. Naručuje se: Bisk. Ordinarijat, Split, Poljana Grgura Ninskoga br. 4. c) BOGOSLOVSKA SMOTRA. Izdaje povremeno teološki fakultet u Zagrebu. d) PISMA SVEĆENSTVU što su ih izdali Pijo X, Pijo XI, Pijo XII, Ivan XXIII. Dopušta se ove zadnje dvije edicije naručiti na teret crkvene blagajne, ali u tom slučaju moraju ostati u župskoj biblioteci. PISMA SVEĆENSTVU može se dobiti na Ordinarijatu.

11 2a-
2-
V A R I A T I O N E S

IN ORDINEM HEBDOMADAE SANCTAE INDUCENDAE

FERIA VI IN PASSIONE ET MORTE DOMINI

DE ORATIONIBUS SOLEMNIBUS

Orationes solennes in Actione liturgica in Passione et Morte Domini dicuntur prout iacent in Missali Romano, iis exceptis quae sequuntur.

1) PRO SANCTA ECCLESIA

Oremus, dilectissimi nobis, pro Ecclesia sancta Dei: ut eam Deus et Dominus noster pacificare, adunare et custodire dignetur toto orbe terrarum: detque nobis, quietam et tranquillam vitam degentibus, glorificare Deum Patrem omnipotentem.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui gloriam tuam omnibus in Christo gentibus revelasti: custodi opera misericordiae tuae; ut Ecclesia tua, toto orbe diffusa, stabili fide in confessione tui nominis perseveret. Per eundem Dominum nostrum.

R. Amen.

7) PRO UNITATE CHRISTIANORUM

Oremus et pro universis fratribus in Christum credentibus: ut Deus et Dominus noster eos, veritatem facientes, in una Ecclesia sua congregare et custodire dignetur.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dispersa congregas: respice ad oves gregis tui; ut, quos unum baptisma sacrauit, eos et fidei iungat integritas et vinculum caritatis. Per Dominum...

R. Amen.

8) PRO IUDAEIS

Oremus et pro Iudaeis: ut Deus et Dominus noster faciem suam super eos illuminare dignetur; ut et ipsi agnoscant omnium Redemptorem, Iesum Christum Dominum nostrum.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui promissiones tuas Abrahae et semini eius contulisti: Ecclesiae tuae preces clementer exaudi; ut populus acquisitionis antiquae ad Redemptionis mereatur plenitudinem pervenire. Per Dominum...

R. Amen.

9) PRO NONDUM IN CHRISTUM CREDENTIBUS

Oremus et pro nondum in Christum credentibus: ut, Sancti Spiritus luce repleti, et ipsi viam salutis valeant introire.

Oremus. Flectamus genua. Levate.

Omnipotens sempiterne Deus, qui omnes gentes Filio tuo dilecto tradidisti: cunctorum Ecclesiae tuae aggrega familias populorum; ut, veritatis lumen inquirentes, ad te, Deum verum et unicum, pervenire mereantur. Per Dominum....

Resp. Amen.

Biskupski ordinarijat u Mostaru

Broj:

405-419/65

Ordinarijato

9. IV.

1965.

PROMJENE U OBREDIMA SVETE SEDMICE

NA VELIKI PETAK, DAN MUKE I SMRTI GOSPODINOVE

SVEČANE MOLITVE u liturgiji Muke i Smrti Gospodinove govore se onako, kako stoje u rimskom misalu, osim slijedećega:

1) ZA SVETU CRKVU

Pomolimo se, predragi, za svetu Crkvu Božju: da se Bog i Gospodin naš udostoji nju umiriti, ujediniti i zakriliti na čitavom svijetu; te neka nam udijeli da provodeći miran i spokojan život slavimo Boga Oca Svemogućega.

Pomolimo se. Prignimo koljena. Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji si svoju slavu u Kristu objavio svima narodima: čuvaj djela svoga milosrdja, da Tvoja Crkva, raširena po cijelom svijetu, ustraje postojanom vjerom u ispovijedanju tvoga imena. Po istom Kristu Gospodinu.....

Svi odgovore: Amen.

7) ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Pomolimo se i za svu braću, koji vjeruju u Krista: da bi se Bog i Gospodin naš udostojao njih, po vršenju istine, okupiti i čuvati u jednoj Crkvi svojoj.

Pomolimo se. Prignimo koljena. Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji raspršeno okupljaš, pogledaj na ovce svoga stada; da o-ne, koje je jedan krst posvetio, poveže i cjelovitost vjere i veza ljubavi. Po Gospodinu....

Svi odgovore: Amen.

8) ZA ŽIDOVE

Pomolimo se i za Židove: da bi se Bog i Gospodin naš udostojao rasvijetliti svoje lice nad njima; da bi i oni priznali sveopćeg Otkupitelja, Isusa Krista Gospodina našega.

Pomolimo se. Prignimo koljena. Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji si dao svoja obećanja Abrahamu i njegovu potomstvu: usliši milostivo molitve svoje Crkve; da bi davno stečeni narod zavrijedio postići puninu Otkupljenja. Po Gospodinu.....

Svi odgovore: Amen.

9) ZA ONE KOJI JOŠ U KRISTA NE VJERUJU

Pomolimo se i za one, koji još ne vjeruju u Krista: da bi i oni napunjeni svijetlom Duha Svetoga, bili u stanju stupiti na put spasenja.

Pomolimo se. Prignimo koljena. Ustanite.

Svemogući vječni Bože, koji si sve narode predao svome ljubljenom Sinu: pridruži svojoj Crkvi zajednice svih naroda; da tražeći svijetlo istine zavrijede doći k tebi, pravom i jedinom Bogu. Po Gospodinu.....

Svi odgovore: Amen.

*Ordinarijat
Obavijest i naredbe*

O B A V I J E S T I I N A R E D B E

BISKUPSKOGA ORDINARIJATA U MOSTARU

Broj: 980/65.

ZAJEDNIČKA AUDIJENCIJA NAŠIH BISKUPA KOD SV. OCA

Navečer, 3. prosinca t. g. primio je Sv. Otac Pavao VI naše biskupe u skupnu audijenciju. Primio ih je zasebno, dok je na pr. njemački episkopat primio zajedno sa episkopatima nekih drugih zemalja. Naši su dakle biskupi imali posebnu sreću i odlikovanje, da ih je Papa primio napose. Prijem je bio vrlo srdačan. Sv. Otac je pohvalio naš narod zbog njegove vjernosti vjeri i Petrovoj Stolici. Rekao je kako puno voli naš narod i nosi ga uvijek u svom srcu. Obećao je da će odslužiti posebnu sv. misu za sreću i dobro našega naroda. Pozvao je naš narod da ustraje u odanosti pradjedovskoj vjeri i da tu vjeru namre neokaljanu budućem naraštaju. Na koncu Sv. Otac podijelio je svima biskupima, a preko biskupa i svim vjernicima našega naroda svoj apostolski blagoslov. Nakon svega Sv. Otac dao se fotografirati sa svim biskupima i svakome biskupu poklonio na uspomenu jednu lijepu kronicu.

Broj: 981/65.

KONVERZACIJA ORDINARIJA NA RADIO-VATIKANU

U petak, dne 22. listopada t. g. naš Ordinarij održao je slijedeću radio-konverzaciju s upraviteljem hrvatske sekcije radio-Vatikana:

- 1) Govori se čak i sa najmjerodavnijega mjesta, da bi ovo imalo biti zadnje zasijedanje II Vatikanskoga Koncila i da bi s njim Koncil imao završiti. Što Vi, Preuzv., o tom mislite?

- Pa vrijeme bi bilo, da Koncil ovaj put svoj posao zaista dovrši. Kroz 4 godine Episkopat cijeloga svijeta napuštao je zbog Koncila po više mjeseci godišnje svoje dijeceze, pa su i biskupi umorni, a i vjernici sami koji toliku odsutnost biskupa već teško podnose i željeli bi imati svoje natpastire trajno u svojoj sredini.

Poželjno bi dakle bilo, da Koncil jednom svrši. Pa ja se nadam, da će on o svetkovini Bezgrješnog Začeca doista i svršiti. Radi se užurbano na svim linijama, posebno u pojedinim koncilskim komisijama, pa postoji nada, da će ogromni materijal biti ovaj put savladan i veliko djelo uspješno kraju privedeno.

- 2) Slušatelje našega radija zanimalo bi znati, kako će se stvari poslije Koncila u Crkvi dalje razvijati, pa biste li nam i o tome nešto mogli reći?

Varao bi se, tko bi mislio, da će poslije Koncila nastupiti u Crkvi razdoblje zatišja, kao neko počivanje na lovorikama. Razne komisije morat će odmah i to bez predaha razradjivati opće smjernice koje je Koncil dao i brinuti se za njihovo izvršenje. A Sinoda biskupa, koju je neki dan Sv. Otac ustanovio, nastaviti će brazdu, koju je Koncil već zaorao. A za naše drage slušatelje kao uopće i za sve katolike na svijetu istom poslije Koncila dolazi pravi rad. Dosad su oni samo slušali izvještaje s Koncila, a sada će trebati da zasuču rukave i ozbiljno se prihvate posla, koji im je Koncil odredio. Trebat će provesti onu veliku duhovnu obnovu, koju je Papa

Ivan XXIII navijestio, a Koncil u svoje dekrete stavio. Trebat će svi-
ma nama odbaciti mlakost i nepokretnost. Trebat ćemo najprije u sami-
ma sebi zapaliti baklju revnosti i onda tu vatru prenijeti i na svo-
ju okolinu. Pravi i puni kršćanski život mora odsada biti naša glav-
na zadaća. Naše obitelji moraju postati rašadište duha Božjega.
Mladost naša mora biti preko kateheze temeljito podučena u vjerskim
istinama i zagrijana za vječne evandjeoske ideale, za Krista i Njegovu
Crkvu. Treba naša budućnost da bude bolja od naše prošlosti. A tu
sretniju budućnost moramo svi zajednički kovati prema onim načelima,
koje je Koncil tako mudro zacrtao i propisao.

- 3) Koncil je medju ostalim shemama ovoga mjeseca izglasao
i shemu o misijskom radu Crkve. Kako je prekosutra misijska nedjelja,
htjeli bismo nešto čuti i o misijama.

Vrlo rado udovoljit ću Vašoj želji. Dugo je vladalo krivo
mišljenje, da su misije stvar samo Sv. Oca i pojedinih misionara.
Koncil je svečano proglasio, da su po Božjoj odredbi misije dužnost
sve Crkve i svih njezinih članova, pa bili ti članovi svećenici ili
obični svjetovnjaci. Tko dakle ne sudjeluje u misijskom radu Crkve,
taj krši Božji zakon i teško se ogrješuje o zapovijed ljubavi prema
bližnjemu. Dvije milijarde ljudi još nije ogrijalo sunce evandjelja.
Ti su ljudi ne samo naša nego i Kristova braća. Zar ćemo moći mirno
gledati, kako oni i dalje trpe glad riječi Božje, osjećaju duhovnu
dju milosti Božje, žive u okovima duhovnoga ropstva, raspada se u
grijehu opacine i srljaju u vječnu propast? Sud bez milosrdja onome,
koji nema milosrdja sa bijedom brata svoga. Jer što uskratimo i
zadnjem čovjeku, uskratili smo Kristu, našem vječnom Sucu!

Što nam je dakle raditi? Na prvom mjestu traži Koncil od
nas, da sami provodimo čestit kršćanski život. Jer samo će onda Bog
blagosloviti misijska nastojanja Crkve, ako unutar Crkve medju njezi-
nim članstvom bude vladala prava bogoljubnost.

Na drugom mjestu Koncil stavlja djela molitve i pokore. Molitvom i
žrtvama ne samo na misijsku nedjelju nego i kroz cijelu godinu mo-
ramo izmoliti blagoslov radu naših misionara i milost obraćenja ne-
krštenima.

Po nauci Koncila svaki stalež ima u misijskom planu Crkve svoje o-
dredjeno mjesto. Kod svećenika sav njihov život mora biti usmjeren
misijski. Povrh toga oni imaju u propovijedima i katehezama neumorno
širiti misijsku misao Crkve. Svećenici nemaju samo pozivati na molit-
vu i doprinose za misije, nego moraju buditi i misionarska zvanja,
kako medju muškima tako i medju ženskima. Mala Irska, katolička
manjina u Holandiji daju na stotine misionara, a koliko dadasmo mi
katolici Hrvati? Da se ne moradnemo crveniti od stida, moramo u bu-
dućnosti nadoknaditi prošlu nemarnost i nehaj!

Naše katoličke obitelji treba da nam dadnu podmlatka za misije. Bu-
du li roditelji odgajali svoju djecu u duhu Božjem, bez sumnje niknut
će posvud misijska zvanja. Kršćanski roditelji, izvršite svoju veliku
dužnost prema Bogu i Crkvi!

- 4) Imate li, Preuzvišeni, da nam još štogod na koncu
reknete?

Želim da još spomenem dvije proslave, koje će se zbiti pre-
kosutra na misijsku nedjelju.

Ravno pred 75 godina blagopokojni veliki sarajevski nad-
biskup Josip Štafner bacio je u šehar-Sarajevu malo govašično zrno
iz kojeg se danas razvilo veliko stablo Družbe Sestara Služavki Ma-
loga Isusa. Tih vrijednih Sestara, službenica Isusovih, ima danas više
stotina i one su se razgranale ne samo u Bosni, gdje im je kolijevka,
nego i po Dalmaciji, Hrvatskoj, Vojvodini, Crnoj Gori i Makedoniji, pa
su čak prešle u zadnje doba i državne medje te uspješno djeluju u
Njemačkoj, Belgiji i Francuskoj.

Dobar duh, koji - Bogu hvala - vlada u ovoj redovničkoj zajednici; duh poniznosti i skromnosti, duh nesebične požrtvornosti u službi Boga i bližnjega - nama su sigurna garancija za njihovu veliku budućnost, pa čestitajući im njihov 75-godišnji jubilej, želimo da ih i dalje prati obilan Božji blagoslov, pa da Družba Služavki Maloga Isusa neprestano raste, cvjeta i donosi obilan rod Bogu na slavu, a Crkvi i njihovu narodu na korist.

Preksutra na misijsku nedjelju bit će takodjer i svečani blagoslov novo sagrađene župske crkve u srcu kršne Hercegovine, na Čitluku. Zamolio sam Sv. Oca da za ovu prigodu uputi župniku i župljanima svoj posebni apostolski blagoslov. A ja kao njihov biskup od svoje strane upućujem im najprije zahvalu za trud i rad oko gradnje lijepe i velike crkve, a zatim im upućujem i srdačnu čestitku na velikom i svetom djelu, sa željom da im to posluži i za vremenitu sreću i za duševni spas.

Završujem sa pozdravom svim dragim slušateljima i slušateljicama širom svih hrvatskih pokrajina, koji u Papinskom Rimu, odakle im govorim, gledaju središte svoje vjere te koji govore istim hrvatskim jezikom, kojim im ja večeras ove riječi upućujem. Bog i njegov sveti blagoslov, braćo i sestre, neka prati vas i vaše obitelji kroz sve dane vašega života, da budete na diku i ponos Crkvi svojoj i rodu svome!

Broj: 982/65.

NAGOVOR ORDINARIJA PREKO RADIJA KÖLN U LISTOPADU 1965.

Braćo i sestre hrvatskoga roda! Drago mi je, da vam mogu i ove godine progovoriti preko radija Köln, pozdravit vas i vaše obitelji, poželit vam svaku sreću, a usto reći nešto i o radu II Vat. Koncila. Ako svi znakovi ne varaju, Koncil ide prema svome svršetku. To odgovara želji Sv. Oca, kako je on to u više navrata izjavio. Odgovara i željama ogromne većine Koncilskih Otaca, koji smatraju da bi dulja odsutnost biskupa iz njihovih biskupija mogla ići na duhovnu štetu njihovih vjernika. Sa završetkom Koncila ne će prestati koncilski rad. Nastavit će ga komisije, koje će provoditi u djelo smjernice, koje je Koncil zacrtao. Nastavit će ga posebno onaj Sinod biskupa, što ga je nedavno ustanovio Sv. Otac i koji će biti trajni Koncil u minijaturi, jer će u taj Sinod svaki narod slati po nekoliko svojih biskupa.

Glavni, skoro bih rekao i jedini nacrt ili shema raspravljanja na ovom 4 zasijedanju Koncila bila je odnos Crkve prema današnjem modernom svijetu. Prema ovoj shemi bile su donekle usmjerene sve ostale sheme. Prije nego što Crkva započne dijalog sa modernim svijetom i vremenom, ako se želi da taj dijalog uspije i donese ploda, trebalo je da Crkva dovrši dijalog sa samom sobom, svojim članstvom i svojim ustanovama. Crkva je bila svijesna, ako hoće da je svijet poslušna, da se mora otvoriti prema svijetu, upoznati njegove potrebe, pa onda svoj nastup i svoje ustanove prilagoditi potrebama današnjice. Ivan XXIII to je dobro uočio, pa je htio baš putem Koncila provesti u Crkvi potrebne reforme i modernizirati metode crkvenoga apostolata.

I doista Koncil je utro put velikim reformama u Crkvi. O tome govore sve sheme, o kojima se do sada na Koncilu raspravljalo. Reforma će zahvatiti i centralnu upravu Crkve. Papina kurija bit će internacionalizirana. Sa svih strana i između svih naroda izabrat će se sposobni ljudi, koji će pomagati Sv. Ocu u vrhovnoj upravi Crkve. Bit će to jedan velik korak naprijed.

Reformirat će se i pastoralna služba u Crkvi. Biskupi će ubuduće imati većega udjela u upravi opće Crkve, ali njihova će služba nositi ubuduće jači pečat apostolske jednostavnosti. Ne smiju biskupi biti kao neka visoka feudalna gospoda, nego imaju biti oci i duhovni pastiri svojih vjernika.

Između biskupa te svećenika i vjernika ubuduće bit će odnosi mnogo bliži i jednostavniji, a s time i srdačniji. Time će uspjeh pastve posve prirodno biti veći i uspješniji.

Koncil je odredio da se reformira i odgoj svećeničkih pripravnika po sjemeništima. Njihova izobrazba bit će temeljitija i savremenija, a njihov crkveni duh i osjećaj povećan. Time će oni biti još više osposobljeni da djeluju apostolski u današnjem svijetu.

Redovnički stalež značio je uvijek puno u Crkvi. Koncil je dao i u toj stvari upute, kako će redovnici ubuduće što bolje svojom molitvom i pokorom te sudjelovanjem u općem apostolatu Crkve davati što djelotvornije svjedočanstvo Kristu u modernom svijetu.

Budući dvije trećine čovječanstva ni danas nakon dvije tisuće godina ne poznaju Kristova evanđelja, Koncil se posebno zabavio i pitanjem misija, pa je naglasio dužnost svih katolika da za misije rade, a ujedno je i samim misionarima dao naputke, kako da usklade svoj rad sa prilikama azijskih i afričkih naroda te nadju najuspješniju metodu, kako i te narode pridobiti za Krista i evanđelje.

Nikad prije nije bila toliko naglašena potreba i dužnost apostolata i katoličkih svjetovnjaka, koliko je to učinio ovaj Koncil. Svjetovnjaci su punopravni članovi Crkve, koji imaju u Crkvi osigurana svoja prava, ali to povlači za njih i dužnosti, posebno dužnost apostolata. Velika zadaća katoličkih svjetovnjaka jest ta, da unesu kršćanska shvaćanja u savremeni javni život i da prodru na područja, kamo svećenik nikako ili vrlo teško može da pristupi.

Sve ove velike preobrazbe u životu i radu Crkve, sve ovo prilagodjivanje Crkve današnjim vremenima ima za svrhu one, o čem govori 13 shema, naime da osposobi Crkvu, da Ona zaista bude evanđjelski kvasac, koji će prožeti današnje čovječanstvo, preporoditi ga i izvesti iz krize, u koju je današnji svijet zapao. Tu treba Crkva da pokaže i razvije božansku snagu, koja u Njoj preko njezina Utemeljitelja djeluje. Skrajne je vrijeme da Crkva svijetu otvori oči i pokaže mu, da samo u Njoj i po Njoj može izbjeći katastrofi, koja mu prijeti.

Za spas čovječanstva mora se najprije ozdraviti obitelj, koja je temeljna stanica ljudskoga društva. Obitelj se danas nalazi na mnogo mjesta u rasulu. Samo Crkva može povratiti ljudima pravo poimanje obitelji i njezine visoke zadaće u svijetu. Jer jedino u nauci Crkve ima obitelj sjaj i aureolu svetinje, budući je Krist obiteljsku vezu muža i žene podigao na čast sakramenta i time je učinio izvorom neprocjenjivih i nepresušivih duhovnih vrednota.

Druga velika potreba današnjice jest odvratiti mladež od puta poroka i grijeha i privesti je na put čestitosti i vrline. Crkva je i tu najpozvanija da rekne svoju riječ. Povijest pokazuje, da je pedagoška mudrost Crkve veća nego mudrost svih drugih pedagoga. Crkva ima ne samo najuzvišeniju nauku i najsolidniji moral, nego Ona ima u svojim svecima nedostižive uzore kreposti, kakvih nitko drugi ne može pokazati.

Današnje čovječanstvo boluje i od sudara raznih klasa, raznih rasa, raznih naroda i država. Stati na put klasnoj borbi i dati načela za pravedno rješenje socijalnog pitanja ne može nitko tako kao Crkva. Socijalne enciklike Leona XIII, Pija XI, Ivana XXIII tako su pune mudrosti i zdravog poimanja, da se njima uz bok ništa ravno ne može staviti. A i rasnu diskriminaciju moguće je uspješno riješiti samo sa stanovišta Crkve, koja naučava kao Božju nauku, da su svi ljudi jednaki, da su svi djeca jednoga ter istoga Oca nebeskoga, braća Isusa Krista. Isto tako i trajan mir među narodima može se jedino utemeljiti na nauci osnivača Crkve, Isusa Krista, koji je Knez i Pobornik mira i ljubavi među narodima.

Nasljedujući primjer svoga Božanskoga Osnivača, koji je prošao zemljom dobro čineći, želi i Crkva da današnjem čovječanstvu što više dobra učini. Kao u prošla vremena ona i danas vodi brigu o onim najbjeđenijim i najzapuštenijim po svojim bolnicama, sirotištima i raznim skloništima.

ao i
kult
nov
s

mnogo
tve
kao i u prošla vremena ona i danas zaostale narode privodi uljudbi i kulturi. Crkva je bila prva, koja je osnivala škole i prosvjetne ustanove, pa ona i danas na tom polju puno čini za blagodat čovječanstva, a činila bi još daleko više, da joj se ne stavljaju na put razne zapreke.

Ali Crkvi nije prvotna svrha, da liječi ljudima tjelesne boli i da širi ljudsku kulturu. Crkva je svrhunaravna ustanova. Ona teži za duhovnim ciljevima, za spasavanjem duša. Ne treba se bojati, da će ona težiti za zemaljskim gospodstvom i da će zakonitim vladama, koje se drže svoga područja, praviti teškoća. Crkva traži duše i bori se za njih. Bori se ne zemaljskim oružjem nego duhovnim sredstvima: molitvom, pokorom, propovijedanjem riječi Božje. Njezina nastojanja idu za tim da od griješnih ljudi napravi djecu Božju, da od slabih stvorenja napravi duhovne junake, da mjesto mržnje posije svukuda po zemlji ljubav i bratstvo. A ona to može jedina i ostvariti budući da raspolaže u svojoj euharistijskoj žrtvi i svojim sakramentima neiscrpivom zakladom nebeskih milosti, koje su kadre obratiti i naigorega čovjeka. Čovječanstvo će dobro učiniti, ako bude poslušalo glas Crkve i ako bude srcu primilo one pouke i poticaje, koje mu Koncil daje u svojoj zaključnoj i neobično važnoj shemi sa naslovom: Crkva u svijetu današnjice. Crkva pruža svoju ruku pomoćnicu, pa ako se čovječanstvo prihvati za tu ruku, ono će isplivati iz bujice, koja ga već nosi prema ponoru. Držimo se i mi, katolički Hrvati, te ruke, jer Crkva je po požanskoj volji sazidana na čvrstoj pećini, pa samo ono, što se te pećine drži, sigurno je za svoj opstanak i spas.

Završujem sa našim drevnim kršćanskim pozdravom: Hvaljen Isus i Marija!

Broj: 983/65.

BOŽIČNA PORUKA ORDINARIJA HRVATSKIM ISELJENICIMA NA

ZAVRŠETKU KONCILA 1965. GOD.

Braćo i sestre, Hrvati i Hrvatice u velikom i dalekom svijetu! Evo nam opet svima nama dragoga Božića. Mi ćemo ga proslaviti ove godine naročito svečano u duhu i prema smjernicama sretno završenoga najvećega koncila u historiji naše svete Crkve.

Božić - kako divno odzvanja ta riječ u našim ušima. Kako velike i drage uspomene budi u našim dušama! Kako se rado sjećamo onih divnih časova, što smo ih nekad provodili uz plamen božićne svijeće na krilu svojih roditelja, u krugu braće i sestara. Što ne bismo sve dali danas, kad bi se ti sretni časovi mogli povratiti.

Na Božić, koji je na poseban način obiteljska svetkovina, po prastarom običaju sva bi se djeca morala naći u kući svojih roditelja. I ako koje dijete zbog posebnih razloga nije moglo doći, s koliko ljubavi i nježnosti mislile su naše majke baš na tu odsutnu djecu. Takvu nježnost osjeća danas prema vama, u dalekom svijetu odsutnoj djeci svojoj i vaša duhovna majka, vaša domovina Hrvatska i posebno crkva u Hrvatskoj. U ime te duhovne majke, u ime Crkve u Hrvatskoj ja šaljem vama, koji morate slaviti Božić u tudjini iza dalekih mora, topli pozdrav i srdačnu božićnu čestitku. Mi se u domovini s vama u stranom svijetu na poseban način baš na Božić jedno osjećamo. Ista čustva, puna božićne radosti i tople ljubavi obuzimaju danas naša srca. I mi u domovini i vi van domovine danas zajednički pjevamo prastaru božićnu pjesmu: U se vrijeme godišta mir se svijetu naviješta. Na Božić mi nismo daleko jedni od drugih. Na Božić je Sin Božji premostio udaljenost, koja je dijelila nebo od zemlje, pa stoga na Božić treba da nestane i udaljenost, koja razdvaja pojedine zemaljske kontinente.

Pa kao što se mi u domovini rado sjećamo vas u tudjini, tako isto i vi se rado spominjite nas i svih onih Božića, koje ste zajedno s nama provodili na rodnoj nam hrvatskoj grudi. Čuvajte te lijepe uspomene. One će vas držati, da ne klonete u teškim časovima.

One će vas podsjećati da uvijek čuvate vjernost i u tuđem svijetu svome hrvatskomu rodu i svojoj katoličkoj vjeri. One ne će dopustiti da u vašim srcima ikada prestane sveta vatra božićnih ideala.

Stojte mi stoga svi zdravo i veselo, pa se držite junački i dobro! Čuvajte u tuđini dobar glas i osvjetljajte obraz svome hrvatskomu rodu! Bez sumnje će stranci po vama suditi o čitavom našem narodu. Ljaga, koja bi na vas pala, okaljala bi u očima stranoga svijeta sav naš narod. A toga ne smijete nikada dozvoliti. Stoga budite uvijek uzor čestitosti i poštenja!

Ostanite i u tuđini odani svojoj djedovskoj katoličkoj vjeri. Ta je vjera najljepši dar, što nam ga je Sin Božji na Božić donio s neba. U toj vjeri naći ćete uvijek jakosti u svim teškoćama, utjehe u svim tjeskobama, pomoći u svim nevoljama.

Na današnji veliki blagdan okupimo se oko jaslica u zajedničkoj pobožnoj molitvi. Pa molimo mi u domovini za sve vas u stranom svijetu, a vi opet tamo molite za zajedničku nam domovinu i za nas, koji se u njoj nalazimo. Ta će molitva učiniti da nikad ne zaboravimo ni mi vas, a ni vi nas!

U to ime ja vas, braćo i sestre, još jednom sve toplo pozdravljam šaljući svima pa i onoj istom rodjenoj vašoj djeci, koje domovinsko sunce nije nikad ogrijalo, božićnu čestitku sa svojim biskupskim blagoslovom i sa željom, da budete uvijek sretni i blagoslovljeni na ponos rodu svome, na diku Crkvi svojoj!

Broj: 984/65.

OSVRT NA II OPCU VATIKANSKI SABOR

Sabor je sazvaio god. 1959. svete uspomene Papa Ivan XXIII. Kroz 3 godine radile su saborske pripremae komisije. Kad su one završile svoj posao, Ivan XXIII svečano je otvorio Sabor na svetkovinu Gospina Materinstva 11. listopada 1962. Nakon prve saborske Sesije umro je dobri Papa Ivan XXIII, a njegovo je djelo nastavio nasljednik mu Papa Pavao VI, koji je nakon 4. Sesije Sabor i zaključio na svetkovinu Bezgrješnoga Začeca dne 8.12. 1965.god.

Ovaj Sabor bio je najveći u cijeloj povijesti Sv. Crkve. Bio je u punom smislu riječi opći Sabor. Na njemu su sudjelovali biskupi sa svih kontinenata i predstavnici svih naroda i rasa. Broj saborskih Otaca kretao se u blizini cifre 3000, ali svi nisu mogli prisustvovati sjednicama Sabora. Neki su bili bolesni ili odveć stari, a drugi su bili zapriječeni vanjskim razlozima, pa nisu mogli doći na Sabor. Najveći broj prisutnih Otaca zabilježen je na zaključnoj sjednici 7. prosinca, kad je prigodom jednoga glasovanja predano 2399 glasovnica.

Po broju učesnika nadišao je dakle ovaj Sabor sve ranije Sabore. A takodjer i obiljem gradiva, koje se na Saboru pretresalo, kao i brojem zaključaka i dekreta, koje je Sabor donio.

Posebna je značajka II Vatikanskog Sabora, da su na njemu sudjelovali uz biskupe i stručne teologe, takodjer kao slušači predstavnici župnika, ženskih religioznih zajednica, te i katoličkih svjetovnjaka, od kojih su neki i na Saboru govorili.

Što se nikad prije nije na Saboru dogodilo ostvareno je na ovome Saboru, da su na njemu kroz cijelo vrijeme sudjelovali kao promatrači pripadnici raznih kršćanskih konfesija.

Pa i završna svečanost na svetkovinu Bezgrješnog Začeca uzela je do sad neviđene razmjere. Bog je dao lijepo vrijeme, pa se zaključak Sabora mogao održati pod otvorenim nebom na ogromnom trgu pred crkvom sv. Petra. Preko 300.000 vjernika sleglo se na trgu da prisustvuju sa saborskim Ocima svečanoj Papinoj misi. Bili su tu prisutni i brojni predstavnici raznih vlada i država iz cijeloga svijeta, ne samo katoličkih nego i nekatoličkih naroda, pa je i ta okolnost samo još jače istakla punu univerzalnost ovoga Koncila.

Posljedice Koncila bit će nedogledne. Mi ih danas možemo tek naslućivati. Istom će budućnost otkriti njihovu zamašitost. Dekreti Koncila su sjeme u zemlju bačeno. Trebat će vremena da se to sjeme razvije, uzraste i svoj plod donese. Taj plod će uživati slijedeći naraštaji.

Od svih zaključaka Koncila možda je najvažniji i po svojim posljedicama najdalekosežniji onaj o kolegijalnosti biskupa. Odrazit će se na razne načine u strukturi Crkve. Prvi plod te kolegijalnosti jest Sinod biskupa, što ga je Papa Pavao VI već ustanovio. Taj će Sinod nastaviti i dovršiti djelo Koncila. Ipak ne bi bilo opravdano Sinod biskupa smatrati adekvatnim nastavkom Koncila, pa tako staviti na istu razinu Koncil i Sinod. Među njima je bitna i to dogmatska razlika. Koncil je Božja, a Sinod ljudska ustanova. Koncil je po božanskoj odredbi uvijek imao i vazda će imati u Crkvi puno građansko pravo, pa toga prava nitko ne može ni suziti a još manje dokinuti, dok je Sinod Papina ustanova, koju Papa može uvijek mijenjati, pa i dokinuti, ako to budu tražili opravdani razlozi.

Ipak Sinod stoji sa Kencilem u nutarnjoj povezanosti. Ne samo stoga što je izrastao kao plod ovoga Koncila nego i stoga, što će u Sinodu, kojeg imaju sačinjavati izaslanici pojedinih biskupskih konferencija iz cijeloga svijeta, biti stvarno zastupani preko svojih opunomoćenika univerzalni episkopat, pa će preko njega moći čuti glas cijelog biskupskog zbora i Petrovu će nasljedniku biti omogućeno da kao glava toga zbora uvijek ima stvaran kontakt sa episkopatom svih naroda i efektivno prati puls crkvenoga života u svim zemljama svijeta.

Koncil ne predstavlja nikakvu revoluciju u Crkvi. Besmisao je to i pomisliti. Ali svakako on predstavlja jednu važnu prekretnicu u životu Crkve.

Inicijative Koncila su raznovrsne i bogate. Koncil je dao smjernice za suvremeniju i intenzivniju duhovnu pastvu. Za produbljenje duhovnoga života svećenika, za bolji odgoj i svestraniju izobrazbu svećeničkoga podmlatka, za procvat redovničkoga života, za jači zamah misija, posebno za što uspješniji i općenitiji apostolat katoličkih svjetovnjaka.

Velike je korake poduzeo Koncil i za izmirenje rastavljenih kršćana, za mir u svijetu i među narodima, za pravednije socijalno uređenje društva. Ideje, koje je na tim područjima poslijao Koncil, našle su širokog odjeka u svijetu. Te se ideje ne daju više potisnuti, one će snažno utjecati na formiranje javnoga mišljenja, pa će prije ili kasnije uroditi svojim plodom.

Posebno su značajne riječi Koncila o dostojanstvu i pravima ljudske osobe, o pravu na slobodu pojedinca i naroda i poimence o pravu na slobodno ispovijedanje vjere i udešavanje života po vjerskim načelima.

Veoma snažno su odjeknule po cijelom svijetu onih 7 poruka, koje je Koncil na svom završetku sa trga Petrove crkve poslao cijelom ljudskom rodu. U tim porukama na sugestivan način iznesene su misli sadržane u pastoralnoj konstituciji o Crkvi u današnjem svijetu. Poruke su upućene ovim redom: vladama, intelektualcima, umjetnicima, ženama, radnicima, patnicima i mladima.

Sav rad Koncila sadržan je u 16 dokumenata, koji će pod nadzorom i uz odobrenje predsjedništva biskupskih konferencija biti kod nas tiskani u hrvatskom prijevodu.

Ti su dokumenti:

- a) 4 KONSTITUCIJE: - O svetom bogoslužju, o Crkvi, o Objavi Božjoj i o Crkvi u današnjem svijetu.
- b) 9 DEKRETA: O sredstvima društvenoga obavješćavanja, o ekumenizmu, o istočnim katoličkim crkvama, o pastirskoj službi biskupa u Crkvi, o prikladnoj obnovi redovničkoga života, o svećeničkom uzgoju, o laičkom apostolatu, o misijskom djelovanju Crkve, o svećeničkoj službi i životu.
- c) 3 DEKLARACIJE: - o kršćanskom odgoju, o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama i o vjerskoj slobodi.

ispovije
ju h

Koncil je eto završio svoj rad. Ali to ne znači da je već i postigao svrhu radi koje je bio sazvan. Pa da više ništa ne treba raditi. Nasuprot pravi rad istom sada počinje. Koncil je razradio program rada i dao potrebne upute, pa sada treba svi da prionemo uz posao i nastojimo postići veliki cilj, koji je Koncilu pred očima stalno lebdio, naime da se provede svestrana obnova cijele Crkve, njezinih ustanova i svega njezina članstva. Ta obnova bit će mučna i teška. Tražit će od naš neprestanih žrtava. Pa na to moramo biti spremni. I trebamo velikodušno doprinijeti te žrtve, koje se od nas iziskuju. U kršćanstvu se nikad ništa nije postiglo bez žrtava i bez križeva. Pa taj zakon vrijedi i danas. Nauk i moral Crkve, ukoliko se temelje na Božjoj objavi, nepromjenjivi su i vrijede za sva vremena. Samo neupućeni su mogli misliti da će Koncil mijenjati nauku Crkve i njezin moral. Ne reformira se Božja nauka, nego se mi ljudi treba da reformiramo prema toj nauci i to u duhu i prema potrebama današnjega vremena.

Počnimo dakle odmah s tom potrebnom reformom. Dovedimo svoju savjest i svoju nutrinu u sklad sa propisima sv. Evandjelja. Poslušajmo najprije sami sebe, a onda svoje obitelji, a zatim ćemo se dati i na obnovu čitavog ljudskog društva prema vječnim načelima Božjega zakona.

Kad se sve to provede, onda ćemo istom moći reći da smo udovoljili zapovijedima Koncila i da je Koncil postigao svrhu, radi koje je bio sazvan.

Dao Bog, da to bude što skorije i što potpunije!

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+P e t a r, biskup

N A R E D B E

Broj: 985/65.

IZVANREDNI JUBILEJ

Sv. Otac je htio da se završetak II Vatikanskoga Sabora proslavi posebnim jubilejom. Stoga je proglasio jubilej, koji će trajati od 1. siječnja do 31. svibnja 1966., dakle od Nove Godine pa do Duhova. Jubilej je vezan uz biskupske katedralne crkve, koje su optički svih drugih crkava u biskupiji i u kojima se nalazi biskupska učiteljska stolica, koja je kao stožer jedinstva vjere i povezanosti sa sv. Petrom. Tu će kao u glavnoj crkvi dijeceze Biskup okupiti oko sebe svećenstvo, redovnike i redovnice, te vjerni kršćanski puk, da ih utvrdi u istini i posveti Božjom milosti, a oni da sa svoje strane posvjedoče Biskupu svoju sinovsku odanost i obećaju svoju suradnju, koja će se sastojati u molitvama, dragovoljnoj pokori, da se u dijecezi ostvari duhovni preporod, što ga je Koncil predvidio.

Stoga poziva Papa sve biskupe da se u dane jubileja u katedralnim crkvama održi niz propovijedi, u kojima će se tumačiti koncilski dekreti, zatim da se upriliče i pučke misije, a onda i druge pobudbe, naročito u vrijeme korizme, kako bi se u kleru i laičkom puku probudila živa želja da se svi duhovno preporode.

Za vrijeme jubileja Sv. Otac podjeljuje svim isposvjednicima posebne ovlasti: 1) da mogu odrešivati sve skrušene penitente od svih crkvenih kazna, u koje su upali javno pristajući uz protuvjerske nauke; 2) koji su čitali ili kod sebe držali knjige, koje nagovaraju na otpad od vjere i druge knjige, koje su bile poimence zabranjene apostolskim pismom; 3) koji su se dali učlaniti u društvo slobodnih zidara i slična udruženja, koja rade protiv crkvenih i zakonitih državnih vlasti.

Jubilejski potpuni oprost mogu dobiti svi vjernici, koji se ispovjede i pričeste i na Papinu nakanu mole a) kadgod ili prisustvuju barem trima tumačenjima koncilskih dekreta odnosno trima misijskim propovijedima; ili pobožno prisustvuju svetoj misi, koju bude Biskup svečano služio u katedralnoj crkvi, b) samo jednom pak mogu zadobiti ovaj potpuni oprost, koji kroz ovo sveto jubilejsko vrijeme pobožno pohode katedralnu crkvu i tu obnove po bilo kojem obrascu ispovijest vjere.

Za našu biskupiju imaju se u korizmi organizirati pučke misije u mostarskoj crkvi, koja služi kao katedralna crkva, i na te misije pozivaju se svi naši biskupljani. Pouka pak o koncilskim dekretima davat će se isto tako u mostarskoj crkvi počevši od korizme pa sve do Duhova u dane koji će se kasnije odrediti i vjernicima objaviti. Takodjer kasnije će se odrediti i objaviti dani, u koje će Biskup držati svečanu svetu misu, da vjernici uzmognu toj misi prisustvovati i tako jubilejski oprost zadobiti.

Ovim se pozivaju svi vjernici i svi svećenici, da se što bolje posluže ovim jubilejom za svoje vlastito duhovno dobro, a ujedno da izmole od Boga potrebne milosti za potpunu duhovnu obnovu čitave naše biskupije.

Dao Bog da ta naša duhovna obnova bude što potpunija i savršenija!

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+P e t a r, biskup

Broj: 986/65.

OPROST OD POSTA I NEMRSA NA BADNJI DAN I STARU GODINU

Sv. Otac je ovlastio biskupe, da mogu ove godine na Badnji dan i Staru godinu dispenzirati od posta i nemrsa svoje biskupljane. Služeći se tom ovlasti podjeljujem tu dispencu, ali očekujem, da će naši vjernici, koji to bez veće teškoće mogu, na oba dana postiti, odnosno držati nemrs, a za duhovne osobe to se već po sebi razumije.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+P e t a r, biskup

Broj: 987/65. POST I NEMRS U 1966. GODINI

Na temelju posebnih ovlaštenja podijeljenih od Sv. Stolice odredjujemo za naše biskupije mostarsko-duvanjsku i trebinjsko-mrkanjsku obvezu posta i nemrsa u 1966. godini ovako:

1) Post i nemrs (Jejunium cum abstinencia):

a) Čista Srijeda (Pepelnica), b) Sveti Petak (Veliki Petak), c) Dan uoči Bezgrješnog Začeca, d) Badnjak.

2) Nemrs (Abstinencia): Svi petki u godini.

Napomena: Nije stroga obveza, ali se vrlo preporučuje vjernicima da drže nemrs i na kvatrene srijede i subote, te dan uoči Duhova. Crkvenim se pak osobama preporuča, da na ove dane uz nemrs drže i jejunium.

3) Zakon nemrsa ne obvezuje, ako padne zapovjedana svetkovina u petak. A na temelju kan. 1245 § 2 CZ podjeljujemo oprost od nemrsa na dokinute blagdane, kad se slave s pučkom sv. misom. Isto vrijedi za patrone pojedinih župa, kao i za pojedina sela, kad slave svog zaštitnika cum concursu populi i sa sv. misom.

4) Od zakona nemrsa izuzeti su: bolesnici, rekonvalescenti, vrlo teški radnici (kao kopači u jamama, po rudnicima), zatim daleki putnici, pa oni, koji ne mogu slobodno birati način svoje prehrane, kao vojnici po kasarnama, zatvorenici po kaznionicama, djaci u državnim internatima, starci u uboškim domovima i sl.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 988/65.

VRIJEME KORIZMENE SV. ISPOVIJEDI I USKRSNE SV. PRIČESTI

Traje u našim biskupijama kao i do sada od prve nedjelje korizme pa do Presv. Trojstva uključivo.

Za radnike, koji već prije korizme odlaze na vanjske radove i vraćaju se kućama pred Božić, kao i za vojnike, koji u uskrsno doba ne mogu dobiti dopusta, Sv. Kongregacija za širenje vjere otpisom br. 734/62 od 7.III.1962.g. dozvolila je da oni mogu zadovoljiti svojoj uskrsnoj dužnosti u vremenu od prve nedjelje adventa pa do svetkovine Spomena krštenja Isusova 13. siječnja uključivo.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 989/65.

NEDJELJA ZADOVOLJŠTINE PROTIV PSOVKE

Ima se održati i u godini 1966. na isti način kao i prošlih godina, tj. između I i II nedjelje Muke (Glušne i Cvjetne nedjelje).

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 990/65.

MJESEC MOLITAVA ZA UMIRUĆE

Kako je već prije preporučeno (br. 760/62 i 833/63), da se u mjesecu veljači posebno organiziraju molitve za one koji su na umoru, ovim ponovno stavljamo na srce svim našim župnicima, da svojim vjernicima preporučuju u molitve potrebe onih koji su na umoru. Posebno pak tokom mjeseca veljače, koji je za vrijeme Pape Ivana XXIII prihvaćen u katoličkom svijetu kao mjesec molitava za umiruće.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 991/65.

BINACIJE I TRINACIJE U 1966. GODINI

Dozvola za binaciju i trinaciju vrijedi i za slijedeću 1966. godinu pod istim uvjetima, pod kojima je podijeljena.

Svećenici koji biniraju, mogu svaku petu binaciju aplicirati na svoju nakanu, ali ne smiju uzeti stipendij niti župnici mogu time udovoljiti dužnosti namjene mise za puk.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 992/65.

P O S V E T A U L J A

Obavit će se kao i prošlih godina pod sv. misom Chrismatis na sv. Četvrtak dne 7. travnja 1966.g. u mostarskoj župskoj crkvi u 8 sati izjutra.

Posveti ulja dužni su prisustvovati svi Dekani iz Biskupije. Ako koji bude opravdano spriječen, dužan je poslati svoga delegata. Preporučuje se da svi svećenici, koji mogu taj dan doći u Mostar i vratiti se do popodnevni svetih obreda, prisustvuju posveti ulja.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 993/65.

CALENDARIUM MISSARUM PRO IUVENTUTE ET FAMILIA CHRISTIANA

obiteljima u 1966. godini:

- Siječanj: 1. Biskupija. Zatim župnici pojedinih župa ovim redom:
2. Ravno, 15. Trebinja, 22. Donji Gradac, 29. Donje Hrasno.
- Veljača: 5. Stolac, 12. Rotimlja, 19. Prenj-Dubrave, 26. Klepci.
- Ožujak: 5. Gabela, 12. Blagaj i Nevesinje, 19. Čapljina, 26. Goranci.
- Travanj: 2. Mostar, 16. Potoci i Drežnica, 23. Jablanica i Konjic, 30. Kruševo i Ploče.
- Svibanj: 7. Čitluk, 14. Gradac-Blizanci, 21. Gradnići, 28. Čerin.
- Lipanj: 4. Medjugorje, 11. Studenci, 18. Humac, 25. Veljaci.
- Srpanj: 2. Vitina, 9. Šipovača-Vojnići, 16. Klobuk, 23. Grljevići, 30. Ružići.
- Kolovoz: 6. Tihaljina, 13. Drinovci, 20. Grude, 27. Gorica.
- Rujan: 3. Ledinac, 10. Rasno, 17. Ljuti Dolac, 24. Mostarski Gradac i Polog.
- Listopad: 1. Široki Brijeg, 8. Kočerin, 15. Izbično, 22. Crnač, 29. Posuški Gradac.
- Studenj: 5. Posušje, 12. Vir i Roško Polje, 19. Rakitno i Sutina, 26. Bukovica i Seonica.

Prosinac: 3. Šuica i Kongora, 10. Grabovica, 17. Prisoje, 24. Rašeljke i Vinica, 31. Duvno.

Svećenici neka odmah zabilježe svoj dan u direktorij, unaprijed navijeste vjernicima kad će se služiti sv. misa u njihovoj župi za mladež i kršćanske obitelji, te neka ih pozovu da u što većem broju prisustvuju toj sv. misi i neka se taj dan posebno mole u svojim domovima za našu mladež i obitelji.

Broj: 994/65.

OBAVIJESTI - DIJECEZANSKA KRONIKA

1) Redjenja i mlade mise u dijecezi

a) Na blagdan Prvaka Apostola sv. Petra i Pavla, 29. lipnja t. g. u župi Vir k/Posušja prigodom kanonskoga pohoda i dijeljenja sv. Potvrde dijecezanski Ordinarij podijelio je sakrament sv. reda Svećeništva dijecezanskim klericima - djakonima: MARKU LUKAČU iz Rašeljaka i SREČKU MAJIĆU iz Drinovaca. Tri dana pred redjenje u župi je obavljena trodnevna duhovna obnova i priprava na sv. redjenje. Duhovnu je obnovu vodio vlč. O. Zvonimir Majić D.I. Isti je na dan sv. redjenja tumačio vjernicima obrede. Redjenju su prisustvovali okolni župnici, klerici i sjemeništarc, te velik broj vjernika iz okolnih kao i iz same župe Vir.

Mladomisnici su služili svoje primicije: 11. srpnja t. g. vlč. gosp. Don Srećko Majić u Drinovcima, i 18. srpnja t. g. vlč. gosp. Don Marko Lukač u Rašeljaka. Prvi je služio primicije u koncelecijaciji s drugim mladomisnicima iz Drinovaca, a drugi u Rašeljaka u posebno svečanom raspoloženju kao prvi mladomisnik iz ove župe od njezina osamostaljenja 1935.g.

b) Dne 15. kolovoza 1965.g., na blagdan Uznesenja Bl.Dj. Marije u župi Nevesinje prigodom kanonskog pohoda i dijeljenja sv. krizme Biskup je podijelio sakrament sv. reda Svećeništva kleriku diaconu Fra AUGUSTINU BARAČU, članu Hercegovačke Franjevačke Provincije. Na svete obrede redjenja pripravo je vjernike i prigodom redjenja tumačio im P.O. Fra Leonardo dr. Oreč, magister klerika iz Mostara. Pod sv. misom skladno je pjevao orkveni pjevački zbor "sv. Cecilija" iz Mostara pod vodstvom mostarskoga župnika. Vjernici, koji su taj dan došli iz okolnih i udaljenih župa u Gospinu orkvu u Nevesinju s velikim zanimanjem i pobožnošću pratili su svete obrede. Mladomisnik O. Fra Augustin Barać služio je sv. misu na 22. kolovoza t. g. u rodnoj župi Medjugorje.

c) Drugi mladomisnici Hercegovačke Franjevačke Provincije, koji su redjeni u Sarajevu 2. svibnja 1965. zajedno s redjenicima Franjevačke Provincije Bosne Srebrne, služili su svoje primicije na području naše biskupije, i to: 4. VII o.g. Fra VIKTOR KOSIR na Širokom Brijegu, 4. VII o.g. Fra ANTE IVANKOVIĆ u Duvnu i 11. VII Fra VLADO KOZINA na Humcu. Osim toga dvojica: pošt. 00. Fra DOMINIK RAMIŠAK i Fra BOGOMIR ZLOPAŠA zaređjeni su i primicirali u Rimu.

d) Pored domaćih mladomisnika služili su primicije na području naše dijeceze neki mladomisnici, koji su rodom iz naših krajeva, a redjeni su za druge biskupije ili redove, tako:

aa) na 11. srpnja t. g. u Drinovcima u koncelecijaciji vlč. gg. MILAN MAJIĆ, SLAVKO MAJIĆ, MILJENKO MAJIĆ za dubrovačku biskupiju, te O. Fra TEOFIL MAJIĆ, Konventualac, Zagreb, i O. PETAR ŠIMIĆ, Salezijanac, Zagreb.

bb) Isti dan, dne 11. srpnja primicirali su: vlč. gg. ANTE MARKOVIĆ i NIKOLA MIOČ u Šuici, MIRKO MASLAČ u Donjem Hrasnu, svi za dubrovačku biskupiju.

cc) Dne 18. srpnja t. g. služili su mladu misu vlč. gg. RAFAEL ŠIJAKOVIĆ u Trebinji i STJEPAN KORDIĆ u Grljevićima, takodjer za dubrovačku biskupiju.

dd) Na blagdan sv. Ilije proroka, dne 20. srpnja t.g. služio je mladu misu IVAN PENAVA u Posušju, za dubrovačku biskupiju.

ee) Na 18. srpnja t. g. u selu Uzarići, župe Široki Brijeg služio je prvu sv. misu O. PAVAO LASIC, Dominikanac, a na 15. VIII. iste godine u Čitluku primicirao je O. STJEPAN KRASIĆ, Dominikanac iz Zagreba.

ff) U Gorici, na blagdan sv. Stjepana služio je prvu sv. misu O. Fra MAKSIMILIJAN VLAŠIĆ, član Franjevačke Provincije sv. Jeronima, Dalmacija.

gg) Na 12. rujna o. g. u Čapljini služio je prvu sv. misu O. Fra FABIJAN RAJIĆ iz Počitelja, župe Klepci, član Franjevača Konventualaca, Zagreb, na 4. VII. u Prologu, župe Humac O. MAKSO HERCEG, Konventualac.

Hercegovina je i ove godine obilno blagoslovljena brojnim mladim misama, koje neka pobude nova zvanja među mladeži, a vjernicima, koji su s velikim oduševljenjem posvuda prisustvovali primicijama, obilje Božjeg blagoslova.

2) Koncelebracija u Drinovcima

Župa Drinovci ove godine doživjela je posebnu svečanost. Dne 11. srpnja s koncelebracijom primiciralo je šest mladomisnika: 1. Don Srećko Majić, Don Slavko Majić, Don Miljenko Majić, Don Milan Majić, Fra Teofil Majić i O. Petar Šimić.

S mladomisnicima je koncelebrirao i zlatomisnik iz Drinovaca, presvj gosp. Don Andrija Majić, župnik iz Studenaca.

Koncelebraciju je vodio sam preuzv. gosp. Biskup, koji je taj dan izjutra podijelio sv. krizmu djeci krizmanicima u župi Vitina i specijalno radi koncelebracije došao u Drinovce.

Mladomisnike i zlatomisnika pozdravio je na ulazu pred oltar mjesni župnik O. Fra Ferdo Vlašić sa dječom, a neposredno pred početak sv. mise propovijedao je sam dijecezanski Ordinarij o svečanosti u župi i o koncelebraciji, dok je pod sv. misom iza Evandjelja propovijedao P.O. Fra Stanko Vasilj, župnik iz Čerina.

Svečanosti koncelebracije mladomisnika i zlatomisnika prisustvovalo je veliko mnoštvo vjernika iz čitave Bekije i Hercegovine, napose iz župe Drinovci.

3) Proslava zlatne mise župnika u Studencima

Vjernici župe Studenci ove su godine doživjeli rijetku svečanost zlatne mise svojega župnika Msgra Don Andrije Majića. Vanjska proslava upriličena je zajedno s kanonskim pohodom Biskupa u župi i dijeljenjem sv. krizme na 13. srpnja t. g.

Toga dana izjutra Ordinarij je služio sv. misu i podijelio sakrament sv. potvrde djeci krizmanicima, a u 10 sati služio je sv. misu sam zlatomisnik. Prije sv. mise zlatomisnika su pozdravila djeca sa skladnim recitacijama, a pod sv. misom propovijedao je sam dijecezanski Ordinarij preuzv. gospodin Biskup. Poslije sv. mise zlatomisnik je priredio zajednički objed braći svećenicima i klericima, koji su se u velikom broju okupili toga dana oko svoga Ordinarija i zlatomisnika! Ad multos annos!

4) Redovničko oblačenje i zavjetovanje

Na blagdan sv. Bonaventure, dne 14. srpnja t. g. mnogo-pošt. O. Fra Zlatko Ćorić, provincijal primio je u novicijat i dao redovničko odijelo mladićima koji su se odlučili stupiti u redovnički stalež.

Drugi dan primio je O. Provincijal prve privremene zavjete onih koji su svršili godinu novicijata.

Svečano zavjetovanje obavljeno je na 10. kolovoza i 15. studenoga u samostanu Humac. Čestitamo!

5) Primanje u novicijat i polaganje zavjeta u samostanu Školskih Sestara u Bijelom Polju

Dne 22. kolovoza o. g., na blagdan preč. Srca Marijina dijecezanski Ordinarij dao je redovničko odijelo i primio u novicijat svršene postulantkinje - kandidatice Školskih Sestara, a slijedeći

dan primio je prve zavjete svršenih novakinja kao i obnovu zavjeta privremeno zavjetovanih Sestara.

Dne 8. listopada o. g. u ime Ordinarija primio je vječne zavjete 5 Sestara mnogopošt. O. Fra Didak dr. Burić, eksprovincijal i duhovnik Sestara u samostanu u Bijelom Polju.

6) Pučke misije

U ovoj godini održane su pučke misije:

a) U Mostarskom Gracu od 7. do 14. ožujka t. g. Vodili su ih domaći misionari, pošt. OO. Fra Jerko Karačić i Fra Berislav Mikulić.

b) U Gorici od 21. do 28. ožujka o. g. Misionari: Pošt. OO. Fra Jerko Karačić, Fra David Zubac i Fra Leonardo Oreč.

c) U Vinici od 22. do 29. kolovoza o. g. Misionari: Oci Konventualci iz Splita: OO. Fra Ivan Grgec i Fra Jerko Felja. Nastavak misija za odsutne radnike od 12. do 19. prosinca t. g.

Župnici, u čijim župama nisu bile zadnjih godina svete misije, neka uznaštoje što prije organizirati misije za voje vjernike.

7) Blagoslov nove župske crkve i stana u Čitluku

Na misijsku nedjelju, dne 24. listopada o. g. u ime dijecezanskoga Ordinarija svečano je blagoslovio novu župsku crkvu i stan u Čitluku mnogopošt. O. Fra Zlatko Čorić, provincijal. Poslije liturgijskih obreda vjernici su župe Čitluk pod vodstvom svojega župnika i kapelana priredili svečani objed za sve domaćine župe i uzvanike sa strane. Obredima blagoslova i otvaranja crkve prisustvovali su dopisnici iz "Glas Koncila", Zagreb, koji su o toj svečanosti napisali reportažu u "Glas Koncila". Vjernicima, župniku i svim sudionicima u radu iskreno čestitamo!

8) Blagoslov nove kapelice u selo Bogodo, župe Goranci

Stanovnici sela Bogodo, koje je udaljeno oko desetak km od sjedišta župe Goranci vlastitom brigom i trudom podigli su po prethodno odobrenom planu filijalnu kapelicu, u kojoj će im njihov župnik služiti povremeno sv. misu i poučavati djecu. U ime Ordinarija kapelicu je blagoslovio R.P. O. Fra Jerko Karačić, dekan mostarskoga dekanata. Čestitamo vrijednim stanovnicima sela i njihovu župniku!

9) Blagoslov novih orgulja u Stocu

Na blagdan sv. Ilije proroka, dne 20. srpnja o. g. preuzv. Ordinarij blagoslovio je nove orgulje u župskoj crkvi sv. Ilije u Stocu. Orgulje su djelo majstora Filipa Antolića iz Granešina kraj Zagreba.

10) Radovi na crkvenim objektima u 1965. godini

Takodjer i u ovoj građanskoj godini župnici su usprkos velikih poteškoća zbog nestalnosti cijena, pomanjkanja građevnog materijala, povećanja cijena usluga nastavili s radom u našim biskupijama.

Tako dovršena je i blagoslovljena nova župska crkva Krista Kralja na Čitluku. Dozidana je i spremna za pokrov župska crkva sv. Josipa u Izbičnom. Radovi na podizanju nove župske crkve sv. Marka u Klobuku dobro napreduju. Započeti su pripremni radovi za podizanje nove župske crkve u Dračevu, župa Klepci. Nadalje su radili: Grabovica na uredjenju ponutrice crkve, Prisoje na uredjenju tornja i vanjske fasade, Kongora na dogradnji tornja župske crkve, Posušje na dovršavanju adaptacije dosadašnje župske crkve, Vir na otkopavanju oko crkve i pripremanje za temeljitu adaptaciju i proširenje sadašnje male crkve, Čerin, Rasno su postavili pod u crkvi od cementnih pločica, Ružići dovršavanje dogradnje tornja, Kočerin izrada nutarnje i vanjske fasade, Konjic bojenje crkve izvana i iznutra, nabavak novoga kipa sv. Ivana Krstitelja, Čapljina uredjivanje ponutrice crkve, Ploče uredjivanje ponutrice crkve.

Temeljito je popravljena i adaptirana župska crkva u Gorancima: izmjenjena krovna konstrukcija, dograđena sakristija, postavljen plafon, nabačeni nutarnji zidovi.

Mostarska je crkva ozvučena na vrlo prikladan način. O istom se radi na župskoj crkvi u Širokom Brijegu. U Duvnu su nabavljene nove klupe u crkvi, dok je već prije provedeno ozvučenje.

U Kruševu započeti su radovi na dogradnji tornja župske crkve.

Na župskim stanovima radili su: Bukovica, Šuica, Prisoje, Grabovica, Rašeljke, Šipovača-Voinići, Vitina, Prenj-Dubrave, Gabela, Šutina, Ljuti Dolac i dr.

I drugi su neki župnici uređivali crkvene objekte, podizali i uređivali katehetske dvorane ili stan za pomoćne Sestre, uređivali crkveno dvorište, mjesna groblja i sl.

Svima, koji su bilo što u ovim nepovoljnim ekonomskim uvjetima radili na crkvenim objektima Ordinarijat najiskrenije čestita i želi da preko vanjskih radova sidje što više blagoslova Božjega na duhovno područje i da sve bude na slavu Božju i dobro neumrlih duša!

Broj: 995/65.

NAŠI POKOJNICI

1) Na blagdan Kraljice Svemira, 31. svibnja o. g. umro je nenadanom i naglom smrću Pošt. O. Fra NIKOLA HRKAČ, župnik u Gradničima. Rodjen je 15.V. 1905. u Mokro, župa Široki Brijeg. Zaredjen je za svećenika 20.V 1928.g. u Mostaru. Službovao je po raznim župama u mostarsko-duvanjskoj biskupiji, kao Veljaci, Posušje, Humac, Šeonica... Bio je dekanom gornjo-bakijskog i nahijskog dekanata. Umro je u 60. god. života, 42.g. redovništva i 37.g. svećeništva.

Pokopan je na mjesnom groblju u Gradničima. Sprovod je vodio dijecezanski Ordinarij u prisustvu velikog broja dijecezanskog i redovničkog klara i brojnih župnika iz Brotnja. Sprovod je bio 2. VI. 1965.

2) Dne 11. rujna o. g. u dubrovačkoj bolnici umro je Pošt. O. Fra PLACID PANDŽIĆ, bivši profesor na Širokom Brijegu i župnik.

Rodio se 2.II. 1895.g. u Drinovcima, zaredjen 1917.g. Najveći dio svećeničkog života proveo je kao gimnazijski profesor na Širokom Brijegu, a posljednjih godina iza svršetka rata pomagao je po raznim župama mostarsko-duvanjske biskupije. Umro je u 71. godini života, 48. svećeništva i 53. redovništva. Pokopan je u franjevačkoj grobnici u Šoinovcu, Mostar na 12. rujna 1965.g.

3) Na blagdan Bezgrješnog Začeca, 8. prosinca o. g. u duvanjskom samostanu umro je Pošt. O. Fra JURE ZLOPAŠA, dugogodišnji župnik, u 78. godini života, 53. svećeništva i 57. redovništva. Bio je dugo godina župnikom u Rakitnu, a službovao je i po drugim župama u biskupiji. Pokopan je 9. prosinca 1965. g. na mjesnom groblju Karaula u Duvnu.

Pokojnu braću svećenike najtoplije preporučujemo u molitve, da im Gospodin bude velika nagrada za svećenički i pastoralni rad među hercegovačkim pukom.

Počivali u miru!

Broj: 996/65. PROLJETNI KORONSKI SASTANAK

Sastanak neka se otvori kao i obično: zazivom Duha Svetoga.

Pitanja za pastoralno raspravljanje:

1) Pojam i značenje laičkoga apostolata. Zašto su svi kršćani dužni vršiti apostolat?

Gdje nije moguće organizirati apostolat, kako tamo provesti pojedinačni apostolat?

2) Jubilej promatran sa historijskog, dogmatskog i moralno-juridičkog stanovišta. Kakve pastoralne koristi očekujemo od ovogodišnjeg jubileja i kako te koristi praktično ostvariti?

3) Caritas Christi urget nos! - Egzortacija! Dekan će unaprijed odrediti jednoga svećenika, koji će braći svećenicima održati gornju egzortu.

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Broj: 997/65. DIJECEZANSKI KONZULTORI

Ordinarij je imenovao dijecezanskim konzultorima (can. 423, sq) ad triennium: Msgr. Don Andriju Majića, gen. provikara i župnika u Studencima, preč. g. don Andjelka Babica, dekana i župnika u Stocu, te dr. Don Srečka Bošnjaka, župnika u Drežnici i Don Marka Perića, tajnika biskupije. Novi su konzultori položili pred Ordinarijem ispovijest vjere dne 19. kolovoza t. g.

Broj: 998/65.

LITURGIJSKO-PASTORALNI TEČAJ ZA SVEĆENIKE

Trebao bi se održati kao i prošlih godina u mjesecu veljači u Zagrebu pod vodstvom interdijecezanskog liturgijskog Odbora (ILO). Svećenici će iz "Glas Koncila" i drugih listova doznati na vrijeme datum i mjesto održavanja tečaja.

Kao i prošle godine, tako i ove najtoplije preporučujemo da barem po jedan svećenik iz Dekanata prisustvuje tečaju. Za pokriće troškova vrijedi kao i prošle godine.

Broj: 999/65.

POVRATAK ORDINARIJA S KONCILA

Biskup je otputovao iz dijeceze na IV Sesiju II Vat. Sabora dne 4. rujna t.g. i zadržavši se po jedan dan službeno u Sarajevu i Zagrebu stigao u Rim na Malu Gospu 8. rujna. Za vrijeme zasjedanja ove posljednje Sesije Sabora Ordinarij je boravio u zavodu sv. Jeronima. Na put u Rim pratio ga je dr. Srečko Bošnjak, župnik iz Drežnice.

Nakon završetka Sabora Biskup je se povratio u dijecezu preko Zagreba i Sarajeva. Na povratku pratio ga je tajnik don Marko Perić. U nedjelju dne 19. prosinca Ordinarij je svečano ušao u mostarsku crkvu, koja služi kao katedralna crkva. Na ulazu pozdravio ga je dekan Pošt. O. Fra Jerko Karačić na povratku s Koncila. Ordinarij je imao sv. misu, pod sv. misom propovijedao, izručio svim vjernicima blagoslov Sv. Oca i zahvalio za sve molitve koje su vjernici Bogu prikazivali za uspjeh i sretan završetak Sabora. Molio je da spremno prihvate zaključke Koncila i da ih pod vodstvom svojih svećenika provode u život. Proglasio jubilarnu godinu s posebnim oprostima. Nakon sv. mise zajedno s vjernicima otpjevao je svečano "Te Deum" kao izražaj zahvalnosti za sva dobročinstva i za sretan završetak II. Vatikanskog Sabora.

Preporučamo: 1) BOGOSLUŽJE, misal i brevijar za vjernike. Priredio Dr. Jure Radić. 2) Dr. Bernard Barčić: S Pavlom VI u Kristovoj domovini. Obje knjige se dobiju kod: Franjevački samostan Makarska. 3) Rosche - Batinović: Život u ruci Božjoj. Naručuje se: Župski ured Donje Hrasno, zp. Brštanica.

Broj: 1000/65.

BOŽIĆNA ČESTITKA ORDINARIJA

Opet nam je evo došao Božić. Ta najmilija i najradosnija kršćanska svetkovina. Srce se naše prelijeva od radosti kod pomisli, da nas je Bog toliko ljubio, da je svoga Sina Jedinorodjenoga nama za naše spasenje dao. Naša je duša ispunjena zanosom gledajući Božjega Sina kako iz ljubavi prem nama leži kao Malo Dijete u jaslicama. Čuvstvo duboke zahvalnosti prožima našu grud, kad promatramo očima vjere veliku Božićnu tainu. Zahvalni smo najprije Bogu, koji je na tako divan način počeo djelo našega otkupljenja. Zahvalni smo i Djevici Mariji, koja nam je rodila Spasitelja i koja se i u naše ime puna materinske ljubavi sagiba u božićnoj noći nad Malim Isusom u siromašnoj njegovoj kolijevci. S koliko nježne ljubavi i s kako dubokim osjećajem treba da se i mi pridružimo Blaženoj Gospi i zajedno s njome poklonimo Kralju vjekova, koji je iz ljubavi prema nama spustio se s rajskih visina u ovu našu tužnu dolinu suza i uzevši na sebe obličje sluga, da bi s nama dijelio sve teškoće života i time nas očistio od naših grijeha, obdario neprocjenjivim blagom nebeskih milosti te nam ponovno otvorio rajske vrata, koja su nam naši praroditelji svojim grijehom bili zatvorili!

Pokažimo svoju ljubav i zahvalnost Malom Isusu ne samo u toplim osjećajima nego više u čvrstim odlukama, da ćemo uvijek biti njegovi, da ćemo vazda slušati njegovu riječ, da ćemo u svemu ići putem njegovih zapovijedi, da ćemo slijediti njegove stope i nasljedovati njegov božanski primjer.

Na Božić treba da svatko od nas doživi svoj preporod, da se zajedno s Isusom rodi na novi bolji život, da revnije otpočne služiti Bogu i raditi na djelu svoga spasenja. U to ime svi odbacimo iz svoga srca sve što u niemu ima grješno i neplemenito, odlučimo svaki osjećaj zavisti i mržnje, napunimo svoje srce pravom ljubavi prema Bogu, koji je naš Otac, prema Isusu, koji je ujedno i Bog naš po svojoj božanskoj naravi, a i brat naš po svojoj ljudskoj prirodi, a onda i prema svima ljudima, koji su isto tako djeca nebeskoga Oca kao što smo to i mi te koji imaju istu sudbinu i konačni cilj kao što ga i mi imamo.

Ne dolazimo pred Isusove jaslice praznih ruku. Sa pastirima i istočnim mudracima donesimo i mi svoje darove. A naš najveći ovogodišnji dar Malome Isusu neka bude čvrsta odluka i obećanje, da ćemo sve zaključke nedavno završenoga II Vatikanskoga Sabora do u tančine vjerno u svom životu provoditi.

U to ime ja svima čestitam Božić onim našim hercegovačkim načinom sa riječima: NA DOBRO VAM DOŠAO BOŽIĆ I SVETO PORODJENJE ISUSOVO!

Čestitam jednako svećenicima kao i svima vjernicima! Svima redovnicima i redovnicama, koji provode život u samostanskoj tišini, kao i onim našim ljudima, koji su prisiljeni živjeti usred svjetske buke i vrevce! Posebno pak čestitam onima, koji trpe i pate, našim bolesnicima i bolesnicama sa željom, da ih Mali Isus utješi, obraduje i ojači!

Mostar, dne 21. prosinca 1965.

+ P e t a r, biskup

Napomena: Čestitku Ordinarija pročitati vjernicima s oltara na jednoj Božićnoj sv. misi, ili na prvoj pučkoj sv. misi po primitku ovih okružnica.

Biskupski ordinarijat u Mostaru

Broj: 980-1000/65

Originalno 22/XI 1965.

Ordinarijat
Učarjeski: Krcabe
Ja Biser
1965 g.

1. Govori se čak i sa najmjerodavnijega mjesta, da bi ovo imalo biti zadnje zasijedanje II. Vatik. Koncila i da bi s njim Koncil imao završiti. Što Vi, Preuzv., o tom mislite? ^{završiti} ~~Da mislimo~~ bi bilo, da Koncil ovaj put svoj posao ^{završiti} dovrši. Kroz 4 godine Episkopat cijelog svijeta napuštao je zbog Koncila po više mjeseci godišnje svoje dijeceze, pa ~~pa~~ ^{pa} ~~svi biskupi~~ ^{svi biskupi} a i ~~sami~~ ^{pojeđoliku odgovornost biskupa} vjernici već teško podnose i željeli bi imati svoje natpastire trajno u svojoj sredini. Poželjno bi dakle bilo, da Koncil ^{jednom} ~~završi~~ ^{završi}. Pa ja se nadam, da će on o svetkovini Blag. Začeca doista i svršiti. Radi se užurbano na svim linijama, posebno u pojedinim koncilskim komisijama, pa postoji nada, da će ogromni materijal biti ovaj put savladan i veliko djelo uspješno kraju privedeno.

2.- Slušatelje našega radija zanimalo bi znati, kako će ^{se} stvari poslije Koncila u Crkvi ~~se~~ dalje razvijati, pa biste li nam i o tome nešto mogli reći?

Varao bi se, tko bi mislio, da će poslije Koncila nastupiti u Crkvi razdoblje zatišja, kao neko počivanje na lovorikama. Razne komisije morat će odmah i to bez predaha razradjivati opće smjernice, koje je Koncil dao i brinuti se za njihovo izvršenje. A Sinodi biskupa, koju je neki dan Sv. Otac ustanovio, nastavit će brazdu, koju je Koncil već zaorao. A za naše drage slušatelje kao uopće i za sve katolike na svijetu istom poslije Koncila dolazi pravi rad. Dosad su oni samo slušali izvještaje s Koncila, a sada će trebati da zasuču rukave i ozbiljno se prihvate posla, koji im je Koncil odredio. Trebat će provesti onu veliku duhovnu obnovu, koju je Papa Ivan XXIII navijestio, a Koncil u svoje dekrete stavio. Trebat će svima nama odbaciti mlakost i nepokretnost. Trebat ćemo najprije u samim sebi zapaliti baklju revnosti i onda tu vatru prenijeti i na svoju okolinu. Pravi i puni kršćanski život mora odsada biti naša glavna zadaća. Naše obitelji moraju postati rasadište duha Božjega. Radost naša mora biti preko kateheze temeljito podučena u vjerskim istinama i zagrijana za vječne evandjeoske ideale, za Krista i "jegovu Crkvu. Treba naša budućnost da bude bolja od naše prošlosti. A tu sretniju budućnost moramo svi zajednički kovati prema onim načelima, koje je Koncil tako mudro zacrtao i propisao.

3.- Koncil je među ostalim shemama ovoga mjeseca izglasao i shemu o misijskom radu Crkve. Kako je preksutra misijska nedjelja, htjeli bismo nešto čuti i o misijama.

Vrlo ću rado udovoljiti Vašoj želji. Dugo je vladalo krivo mišljenje, da su misije stvar samo Sv. Oca i pojedinih misionara. Koncil je svečano proglasio, da su po Božjoj odredbi misije dužnost sve Crkve i svih njezinih članova, pa bili ti članovi svećenici ili obični svjetovnjaci. Tko dakle ne sudjeluje u misijskom radu Crkve, taj krši Božji zakon i teško se ogrješuje o zapovijed ljubavi prema bližnjemu. Dvije milijarde ljudi još nije ogrijalo sunce evanđelja. Ti su ljudi ne samo naša, nego i Kristova braća. Zar ćemo moći mirno gledati, kako oni i dalje trpe glad riječi Božje, osjećaju duhovnu žodju milosti Božje, žive u okovima duhovnoga ropstva, raspadaju se u grijehu opasne i slijaju u vječnu propast?! Sud bez milosrđa onome, koji nema milosrđa sa bijedom brata svoga. Jer što uskratimo i zadnjem čovjeku, uskratili smo Kristu, našem vječnom Suci!

to nam je dakle raditi? Na prvom mjestu traži Koncil od nas, da sami provodimo

čestit kršćanski život. Jer samo će onda Bog blagosloviti misijska nastojanja Crkve, ako unutar Crkve među njezinim činastvom bude vladala prava bogoljubnost. ^{ne samo na njez. nedjelju}

Na drugom mjestu Koncil stavlja djela molitve i pokore, Molitvom i ^{ne samo na njez. nedjelju} žrtvama, ^{ne samo na njez. nedjelju} moramo izmoliti blagoslov radu naših misionara i milost obraćenja nekrštenima.

Po nauci koncila svaki stalež ima u misijskom planu Crkve svoje određeno mjesto. Kod svećenika sav njihov život mora biti usmjeren misijski. Povrh toga oni imaju u propovijedima i katehezama neumorno širiti ~~misijski rad~~ misijsku misao Crkve. Svećenici nemaju samo pozivati na molitvu i doprinose za misije, nego moraju buditi i misionarska zvanja, kako među muškima tako i među ženakima. Mala Irska, katolička manjina u Holandiji daju na stotine misionara, ^{koliko daju} a mi katolici Hrvati? Da se ne moradnemo crveniti od stida, moramo u budućnosti nadoknaditi prošlu nemarnost i nehaj!

Naše katoličke obitelji treba da nam dadnu podmlatka za misije. Budu li roditelji odgajali svoju djecu u duhu Božjem, bez sumnje niknut će posvud misijska zvanja. Kršćanski roditelji, izvršite svoju veliku dužnost prema Bogu i Crkvi!

4. Imate li, Preuzvišeni, da nam još štogod na koncu reknete?

Želim, da još spomenem dvije proslave, koje će se zbiti preksutra na misijsku nedjelju. Ravno pred 75 godina blagopokojni veliki sarajevski nadbiskup Josip Štadler bacio je u šehar-Sarajevu malo gorušično zrno iz kojeg se danas razvilo veliko stablo Družbe Sestara Služavki Maloga Isusa. Tih vrijednih Sestara, službenica Isusovih, ima danas više stotina i one su se razgranale ne samo u Bosni, gdje im je kolijevka, nego i po Dalmaciji, Hrvatskoj, Vojvodini, Crnoj Gori i Makedoniji, pa su čak prešle u zadnje doba i državne medje te uspješno djeluju u Njemačkoj, Belgiji i Francuskoj. Dobar duh, koji -Bogu hvala- vlada u ovoj redovničkoj zajednici, duh poniznosti i skromnosti, duh ne-sebične požrtvornosti u službi Boga i bližnjega -nama su sigurna garancija za njihovu veliku budućnost, pa čestitajući im njihov 75-godišnji jubilej, želimo da ih i dalje prati obilan Božji blagoslov, pa da Družba Služavki Maloga Isusa neprestano raste, cvjeta i donosi obilan rod Bogu na slavu, a Crkvi i njihovu narodu na korist.

Preksutra na misijsku nedjelju bit će također i svečani blagoslov novo sagradjene župske crkve u srcu kršne Hercegovine, na Čitluku. Zamolio sam Sv. Oca da za ovu prigodu uputi župniku i župljanima svoj posební apostolski blagoslov. A ja kao njihov biskup od svoje strane upućujem im ^{u najuže} zahvalu za trud i rad oko gradnje lijepe i velike crkve, ^{a zatim} im upućujem srdačnu čestitku na velikom i svetom djelu, sa željom, da im to posluži i za vremenitu sreću i za duševni spas.

Završujem sa pozdravom svima dragim slušateljima i slušateljicama širom svih hrvatskih pokrajina, koji u Papinskom Rimu, odakle im govorim, gledaju središte svoje vjere te koji govore istim hrvatskim jezikom, kojim im ja večeras ove riječi upućujem. Bog i njegov sveti blagoslov, braćo i sestre, neka prati vas i vaše obitelji kroz sve dane vašega života, da budete na diku i ponos Crkvi svojoj i rodu svome!

Braćo i sestre hrvatskoga roda! Dragó mi je, da vam mogu i ove godine progovoriti preko radija Köln, pozdravit vas i vaše obitelji, poželit vam svaku sreću, a usto reći nešto i o radu II Vat. Koncila. Ako svi znakovi ne varaju, Koncil ide prema svome svršetku. To odgovara želji Sv. Oca, kako je on to u više navrata izjavio. Odgovara i željama ogromne većine Koncilskih Otaca, koji smatraju da bi dulja odsutnost biskupa iz njihovih biskupija mogla ići na duhovnu štetu njihovih vjernika. Sa završetkom Koncila ne će prestati koncilski rad. Nastavit će ga komisije, koje će provoditi u djelo smjernice, koje je Koncil zacrtao. Nastavit će ga posebno onaj Sinod biskupa, što ga je nedavno Sv. Otac ustanovio i koji će biti trajni Koncil u minijaturi, jer će u taj Sinod svaki narod slati po nekoliko svojih biskupa.

Glavni, skoro bih rekao i jedini nacrt ili shema raspravljanja na ovom 4 zasjedanju Koncila bila je odnos Crkve prema današnjem svijetu. Prema ovoj shemi bile su donekle usmjerene sve ostale sheme. Prije nego što Crkva započne dijalog sa modernim svijetom i vremenom, ako se želi da taj dijalog uspije i donese ploda, trebalo je da Crkva dovrši dijalog sa samom sobom, svojim članstvom i svojim ustanovama. Crkva je bila svjesna, ako hoće da je svijet posluša, da se mora otvoriti prema svijetu, upoznati njegove potrebe, pa onda svoj nastup i svoje ustanove prilagoditi potrebama današnjice. Ivan XXIII to je dobro uočio, pa je htio baš putem Koncila provesti u Crkvi potrebne reforme i modernizirati metode crkvenoga apostolata.

I doista Koncil je utro put velikim reformama u Crkvi. O tome govore sve sheme, o kojima se dosada na Koncilu raspravljalo. Reforma će zahvatiti i centralnu upravu Crkve. Papina kurija bit će internacionalizirana. Sa svih strana i izmedju svih naroda izabrat će se sposobni ljudi, koji će pomagati Sv. Ocu u vrhovnoj upravi Crkve. Bit će to jedan velik korak naprijed.

Reformirat će se i pastoralna služba u Crkvi. Biskupi će ubuduće imati većega udjela u upravi opće Crkve, ali njihova služba nosit će ubuduće jači pečat apostolske jednostavnosti. Ne smiju biskupi biti kao neka visoka feudalna gospoda, nego ^{pastiri} i duhovni pastiri svojih vjernika. Između biskupa te svećenika i vjernika ubuduće bit će mnogo bliži i jednostavniji, a s time i srdačniji ~~odnosi~~. Time će uspjeh pastve po- sve prirodno biti veći i ~~efikasniji~~ uspješniji.

Koncil je odredio, da se reformira i odgoj svećeničkih pripravnika po sjemeništima. Njihova izobrazba bit će temeljitija i savremenija, a njihov crkveni duh i osjećaj povećan. Time će oni biti još više osposobljeni, da djeluju apostolski u današnjem svijetu.

svijetu. Redovnički stalež značio je uvijek puno u Crkvi. Koncil je dao i u toj stvari upute, kako će redovnici ubuduće što bolje svojom molitvom i pokorom te sudjelovanjem u općem apostolatu Crkve davati što djelotvornije svjedočanstvo Kristu u modernom svijetu.

svijetu. Budući dvije trećine čovječanstva ni danas nakon dvije hiljade godina ne poznaju Kristova evandjelja, Koncil se posebno zabavio i pitanjem misija, pa je naglasio dužnost svih katolika da za misije rade, a ujedno je i samim misionarima dao naputke, kako da usklade svoj rad sa prilikama azijskih i afričkih naroda te nađu najuspješniju metodu, kako i te narode pridobiti za Krista i evandjelje.

Rikad prije nije bila naglašena toliko potreba i dužnost apostolata i katoličkih svjetovnjaka, koliko je to učinio ovaj Koncil. Svjetovnjaci su punopravni članovi Crkve, koji imaju u Crkvi osigurana svoja prava, ali to povlači za njih i dužnosti, posebno dužnost apostolata. Velika zadaća katoličkih svjetovnjaka jest ta, da unesu kršćanska shvaćanja u savremeni javni život i da prodru na područja, kamo svećenik nikad ili vrlo teško može da prodru.

Sve ove velike preobraske u životu i radu Crkve, u ovoj pollogodišnjoj Crkve današnjim vremenima, ima za svrhu ono, o čem govori 13 shema, naime da osposobi Crkvu, da ona zaista bude evandjeoski kvasac, koji će prožeti današnje čovječanstvo, preporoditi ga i izvesti iz krize, u koju je današnji svijet zapao. Tu treba Crkva da pokaže i razvije božansku snagu, koja u njoj preko njezina utemeljitelja djeluje. Krajnje je vrijeme, da Crkva svijetu otvori oči i pokaže mu, da samo u njoj i po njoj može izbjeći katastrofi, koja mu prijeti.

Za spas čovječanstva mora se najprije ozdraviti obitelj, koja je temeljna stanica ljudskoga društva. Obitelj se danas nalazi na mnogo mjesta u rasulu. Samo Crkva može povratiti ljudima pravo poimanje obitelji i njezine visoke zadaće u svijetu. Jer jedino u nauci Crkve ima obitelj sjaj i aureolu svetinje, budući je Krist obiteljsku vezu muža i žene podigao na čast sakramenta i time je učinio izvorom neprocjenjivih i nepresušivih duhovnih vrednota.

Božićna poruka hrvatskim iseljenicima na koncu Koncila 1965

Braćo i sestre, Hrvati i Hrvatice u velikom i dalekom svijetu! Evo nam opet svima nama dragoga Božića. ^{čudo} ~~ti~~ ga proslavite ove godine naročito svečano u duhu i prema smjernicama sretno završenoga najvećega Koncila u historiji naše svete Crkve.

Božić - kako divno odzvanja ta riječ u našim ušima. Kako velike i drage uspomene ^{budi} ~~izaziva~~ u našim dušama! Kako se rado sjećamo onih divnih časova, što smo ih nekad provodili uz plamen božićne svijeće na krilu svojih roditelja, u krugu braće i sestara. Što ne bismo sve danas dali, kad bi se ti sretni časovi mogli povratiti.

Na Božić, koji je na poseban način obiteljska svetkovina, po prastarom običaju sva bi se djeca morala naći u kući svojih roditelja. I ako koje dijete zbog posebnih razloga nije moglo doći, s kolike ljubavi i nježnosti mislile su naše majke baš na tu odsutnu djecu. Takvu nježnost osjeća ^{danas} prema vama, u dalekom svijetu odsutnoj djeci svojoj i vaša duhovna majka, vaša domovina Hrvatska i posebno Crkva u Hrvatskoj. U ime te duhovne majke, u ime Crkve u Hrvatskoj ja šaljem vama, koji morate slaviti Božić u tudjini iza dalekih mora, topli pozdrav i srdačnu božićnu čestitku. Mi se u domovini s vama u stranom svijetu na poseban način baš na Božić jedno osjećamo. Ista čuvstva, puna božićne radosti i tople ljubavi obuzimaju danas naša srca. I mi u domovini i vi van domovine danas zajednički pjevamo prastaru božićnu pjesmu: U se vrijeme godišta mir se svijetu naviješta. Na Božić mi nismo daleko jedni od drugih. Na Božić je Sin Božji premostio udaljenost, koja je dijelila nebo od zemlje, pa stoga na Božić treba da nestane i udaljenost, koji razdvaja pojedine zemaljske kontinente.

Pa kao što se mi u domovini rado sjećamo vas u tudjini, tako isto i vi se rado spominjite nas i svih onih Božića, koje ste zajedno s nama provodili na rodnoj nam hrvatskoj grudi. Čuvajte te lijepe uspomene. One će vas držati, da ne klonete u teškim časovima. One će vas podsjećati, da uvijek čuvate vjernost i u tudjem svijetu svome hrvatskomu rodu i svojoj katoličkoj vjeri. One ne će dopustiti, da u vašim srcima ikada prestane sveta vatra božićnih ideala.

Stojte mi stoga svi zdravo i veselo, pa se držite junački i dobro! Čuvajte u tudjini dobar glas i osvjetljajte obraz svome hrvatskomu rodu! Bez sumnje će stranci po vama suditi, čitavom našem narodu. Ljaga, koja bi na vas pala, okaljala bi u očima stranoga svijeta sav naš narod. A toga ne smijete nikada dozvoliti. Stoga budite uvijek uzor čestitosti i poštenja!

Ostanite i u tudjini odani svojoj djedovskoj katoličkoj vjeri. Ta je vjera najljepši dar, što nam ga je Sin Božji na Božić donio s neba. U toj vjeri naći ćete uvijek jakosti u svim teškoćama, utjehe u svim tjeskobama, pomoći u svim nevoljama.

Na današnji veliki blagdan okupimo se oko jaslica u zajedničkoj pobožnoj molitvi. Pa molimo mi u domovini za sve vas u stranom svijetu, a vi opet tamo molite za zajedničku nam domovinu i za nas, koji se u njoj nalazimo. Ta će molitva učiniti, da nikad ne zaboravimo ni mi vas, a ni vi nas!

U to ime ja vas, braćo i sestre, još jednom sve toplo pozdravljam šaljući svima pa
i onoj istom, rodjenoj vašoj djeci, koje domovinsko sunce nije nikad ogrijalo,
božićnu čestitku sa svojim biskupskim blagoslovom, sa željom, da budete uvijek
sretni i blagoslovljeni na ponos rodu svome, na diku Crkvi svojoj.

